

6. EKONOMI

ŞİKAYETİM VAR!

1-Dürüst olanı enayi yerine koyan,

2-Kural, yasa dinlemeyeni koruyan,

3-Çalan, çırpan, ceza almayan,

4-Cahili yönetime getiren,

5-Kul hakkı yiyen,

Yönetimden, muktedirden şikayetçiyim.

Şeref Oğuz

KAMU SPOTU

10 Eylül
2023 İstanbul

Neden muzdaribiz?

Muzdarip; ızdırap ve **acı çeken** demek... Şu sıralar çoğu kişi **ızdırap** çekiyor. **Acaba neden?** Sıralayalım; Adaletin gücü yerine güçlünün adaleti; **muzdaribiz**. Liyakat yerine niteliksiz sadakat; **muzdaribiz**. Ortalık diploma dolu, beceri yok; **muzdaribiz**. Mafya, toplumun her kademesinde; **muzdaribiz**. Hiperenflasyon belimizi büküyor; **muzdaribiz**. Heterodoksla paramızı pula çevirdiler; **muzdaribiz**. Recep İvedik'ler sokakları doldurdu; **muzdaribiz**. Hoyrat, kaba, zalimler alkışlanıyor; **muzdaribiz**. 5 zeytinden 8 lira isteyen utanmazlar; **muzdaribiz**. Trafikte sinyal veren neredeyse yok; **muzdaribiz**. 5 yıldızlı oda fiyatına 1 yıldızlı sağlık; **muzdaribiz**. Vergisini zamanında ödeyen enayi oldu; **muzdaribiz**. Kiraya kafasına göre zamlayan fırsatçı; **muzdaribiz**. Talebeyi soymaya kararlı kurnaz esnaf; **muzdaribiz**. Haberlerde yalan yanlış müjde yağıyor; **muzdaribiz**. Şımarık şöhretler ekranları kapladı; **muzdaribiz**. Her şeyi bildiğini sanan uzmanlardan **muzdaribiz**. Halkına sürekli yalan söyleyen liderden **muzdaribiz**. Çalan, çırpan, hak yiyen yönetimlerden **muzdaribiz**.

PEKİ SİZ NEDEN MUZDARİBSİNİZ?

@serefoguz

ÜLKELERE GÖRE İHRACAT RAKAMLARI LİSTESİ

Sıra	Ülke	İhracat rakamı	Veri tarihi	GSYİH
—	(Dünya)	\$17,979,000,000,000 ^[2]	2014	29.5
-	 Avrupa Birliği	\$2,659,000,000,000 ^[2]	2016 tah.	
1	 Çin	\$2,011,000,000,000 ^[3]	2016 tah.	22.1
2	 ABD	\$1,471,000,000,000	2016 tah.	12.6
3	 Almanya	\$1,283,000,000,000 ^[2]	2016 tah.	46.8
4	 Japonya	\$641,400,000,000 ^[2]	2016 tah.	17.9
5	 Güney Kore	\$509,000,000,000 ^[2]	2016 tah.	45.9
6	 Fransa	\$505,400,000,000 ^[2]	2016 tah.	30.0
7	 Hong Kong	\$487,700,000,000 ^[2]	2016 tah.	201.6
8	 Hollanda	\$460,100,000,000 ^[2]	2016 tah.	82.5
9	 İtalya	\$436,300,000,000 ^[2]	2016 tah.	30.1
10	 Birleşik Krallık	\$412,100,000,000 ^[2]	2016 tah.	27.2
11	 Kanada	\$402,400,000,000	2016 tah.	31.5
12	 Meksika	\$359,300,000,000	2016 tah.	35.4

13	 Singapur	\$353,300,000,000	2016 tah.	176.5
14	 Birleşik Arap Emirlikleri	\$316,000,000,000	2016 tah.	29.5
15	 Tayvan	\$314,800,000,000	2016 tah.	
16	 İsviçre	\$301,100,000,000	2016 tah.	97.4
17	 Hindistan	\$271,600,000,000	2016 tah.	13
18	 İspanya	\$266,300,000,000	2016 tah.	33.1
19	 Rusya	\$259,300,000,000	2016 tah.	19.9
20	 Türkiye	\$255,800,000,000	2023 ^[4]	28.0
21	 Belçika	\$250,800,000,000	2016 tah.	82.9
22	 Suudi Arabistan	\$205,300,000,000	2016 tah.	69.1
23	 Tayland	\$190,000,000,000	2016 tah.	33.7
24	 Brezilya	\$189,700,000,000	2016 tah.	12.9
25	 Polonya	\$188,300,000,000	2016 tah.	13.0
26	 Avustralya	\$184,300,000,000	2016 tah.	19.8
27	 Malezya	\$180,500,000,000	2016 tah.	68.9
28	 Vietnam	\$162,100,000,000	2015 tah.	89.8
29	 İsveç	\$151,100,000,000	2015 tah.	45.6
30	 Endonezya	\$148,400,000,000	2015 tah.	21.1

31	 Avusturya	\$142,900,000,000	2015 tah.	53.1
32	 Çekya	\$131,000,000,000	2015 tah.	83.0
33	 İrlanda	\$125,500,000,000	2015 tah.	124.0
34	 Norveç	\$102,900,000,000	2015 tah.	37.4
35	 Danimarka	\$95,970,000,000	2015 tah.	53.4
36	 Macaristan	\$89,440,000,000	2015 tah.	90.7
37	 Güney Afrika	\$81,630,000,000	2015 tah.	30.7
38	 Katar	\$77,290,000,000	2015 tah.	56.1
39	 Slovakya	\$73,120,000,000	2015 tah.	93.5
40	 Porto Riko	\$70,100,000,000	2015 tah.	
41	 Arjantin	\$65,950,000,000	2015 tah.	11.1
42	 İran	\$64,600,000,000	2015 tah.	
43	 Şili	\$62,230,000,000	2015 tah.	30.0
44	 Finlandiya	\$61,290,000,000	2015 tah.	36.6
45	 Romanya	\$58,421,000,000	2016 tah.	41.1
46	 İsrail	\$56,290,000,000	2015 tah.	30.7
47	 Kuveyt	\$55,320,000,000	2015 tah.	54.4
48	 Irak	\$54,670,000,000	2015 tah.	34.8

49	 Portekiz	\$54,330,000,000	2015 tah.	40.3
50	 Kazakistan	\$46,290,000,000	2015 tah.	28.5
51	 Nijerya	\$45,890,000,000	2015 tah.	10.7
52	 Filipinler	\$43,280,000,000	2016 tah.	28.2
53	 Venezuela	\$38,450,000,000	2015 tah.	
54	 Kolombiya	\$38,120,000,000	2015 tah.	14.7
55	 Cezayir	\$36,300,000,000	2015 tah.	
56	 Angola	\$35,550,000,000	2015 tah.	33.9
57	 Ukrayna	\$35,500,000,000	2015 tah.	52.8
58	 Umman	\$34,430,000,000	2015 tah.	56.1
59	 Yeni Zelanda	\$34,410,000,000	2015 tah.	
60	 Peru	\$34,160,000,000	2015 tah.	21.3
61	 Bangladeş	\$31,740,000,000	2015 tah.	17.3
62	 Yunanistan	\$26,700,000,000	2016 tah.	14.4
63	 Slovenya	\$26,670,000,000	2015 tah.	77.9
64	 Belarus	\$26,190,000,000	2015 tah.	60.0
65	 Litvanya	\$24,810,000,000	2015 tah.	76.5
66	 Bulgaristan	\$24,620,000,000	2015 tah.	64.1

67	 Pakistan	\$23,670,000,000	2015 tah.	10.6
68	 Fas	\$21,150,000,000	2015 tah.	34.3
69	 Türkmenistan	\$21,040,000,000	2015 tah.	
70	 Lüksemburg	\$20,900,000,000	2015 tah.	213.8
71	 Mısır	\$20,880,000,000	2015 tah.	13.2
72	 Ekvador	\$18,360,000,000	2015 tah.	20.7
73	 Azerbaycan	\$16,380,000,000	2015 tah.	37.8
74	 Panama	\$15,850,000,000	2015 tah.	
75	 Tunus	\$14,740,000,000	2015 tah.	40.8
76	 Bahreyn	\$14,080,000,000	2015 tah.	
77	 Özbekistan	\$13,530,000,000	2015 tah.	20.7
78	 Estonya	\$13,440,000,000	2015 tah.	79.3
79	 Letonya	\$13,330,000,000	2015 tah.	59.0
80	 Sırbistan	\$12,800,000,000	2015 tah.	46.7
81	 Kongo DC	\$12,400,000,000	2015 tah.	
82	 Hırvatistan	\$12,230,000,000	2015 tah.	49.4
83	 Fildişi Sahili	\$11,900,000,000	2015 tah.	39.5
84	 Sri Lanka	\$11,280,000,000	2015 tah.	20.5

85	 Gana	\$10,750,000,000	2015 tah.	43.9
86	 Guatemala	\$10,730,000,000	2015 tah.	21.3
87	 Libya	\$10,510,000,000	2015 tah.	
88	 Kosta Rika	\$9,756,000,000	2015 tah.	30.5
89	 Myanmar	\$9,752,000,000	2015 tah.	20.8
90	 Dominik Cumhuriyeti	\$9,617,000,000	2015 tah.	24.7
91	 Bolivya	\$9,591,000,000	2015 tah.	30.9
92	 Ekvator Ginesi	\$9,169,000,000	2015 tah.	59.7
93	 Trinidad ve Tobago	\$8,713,000,000	2015 tah.	41.1
94	 Papua Yeni Gine	\$8,653,000,000	2015 tah.	
95	 Paraguay	\$8,352,000,000	2015 tah.	42.7
96	 Ürdün	\$7,882,000,000	2015 tah.	37.6
97	 Kamboçya	\$7,867,000,000	2015 tah.	61.7
98	 Honduras	\$7,759,000,000	2015 tah.	44.8
99	 Uruguay	\$7,672,000,000	2015 tah.	22.3
100	 Brunei	\$7,080,000,000	2015 tah.	52.2
101	 Yemen	\$6,694,000,000	2013 tah.	10.2

102	 Botswana	\$6,660,000,000	2015 tah.	52.3
103	 Zambiya	\$6,316,000,000	2015 tah.	37.1
104	 Kongo Cumhuriyeti	\$5,855,000,000	2015 tah.	
105	 Kenya	\$5,679,000,000	2015 tah.	15.8
106	 Gabon	\$5,561,000,000	2015 tah.	46.1
107	 Tanzania	\$5,365,000,000	2015 tah.	21.6
108	 Kamerun	\$5,283,000,000	2015 tah.	19.5
109	 Moğolistan	\$5,272,000,000	2015 tah.	45.7
110	 Namibya	\$5,042,000,000	2015 tah.	44.1
111	 Nikaragua	\$4,492,000,000	2015 tah.	37.5
112	 El Salvador	\$4,489,000,000	2015 tah.	26.0
113	 Küba	\$4,410,000,000	2015 tah.	
114	 Kuzey Kore	\$4,400,000,000	2014 tah.	
115	 İzlanda	\$4,400,000,000	2015 tah.	
116	 Sudan	\$4,392,000,000	2015 tah.	8.2
—	 Virgin Adaları	\$4,234,000,000	2001 tah.	
117	 Çad	\$4,139,000,000	2015 tah.	29.8
118	 Kuzey Makedonya	\$3,945,000,000	2015 tah.	48.5

119	 Bosna-Hersek	\$3,942,000,000	2015 tah.	
120	 Malta	\$3,896,000,000	2015 tah.	140.6
121	 San Marino	\$3,827,000,000	2011 tah.	
122	 Lihtenştayn	\$3,801,000,000	2012 tah.	
123	 Etiyopya	\$3,761,000,000	2015 tah.	9.8
124	 Mozambik	\$3,605,000,000	2015 tah.	31.7
125	 Gürcistan	\$3,535,000,000	2015 tah.	45.0
126	 Lübnan	\$3,475,000,000	2015 tah.	57.0
127	 Zimbabve	\$3,301,000,000	2015 tah.	25.9
128	 Laos	\$3,115,000,000	2015 tah.	36.0
129	 Burkina Faso	\$2,844,000,000	2013 tah.	25.2
130	 Mauritius	\$2,826,000,000	2015 tah.	49.0
131	 Uganda	\$2,755,000,000	2015 tah.	17.7
132	 Moritanya	\$2,728,000,000	2013 tah.	
133	 Senegal	\$2,691,000,000	2013 tah.	29.2
134	 Suriye	\$2,675,000,000	2013 tah.	
135	 Mali	\$2,577,000,000	2013 tah.	22.4
136	 Surinam	\$2,512,000,000	2013 tah.	36.0

137	 Kıbrıs Cumhuriyeti	\$2,420,000,000	2013 tah.	61.2
138	 Moldova	\$2,310,000,000	2013 tah.	43.3
139	 Aruba	\$2,222,000,000	2013 tah.	
140	 Kırgızistan	\$1,881,000,000	2013 tah.	36.2
141	 Jamaika	\$1,775,000,000	2013 tah.	29.8
142	 Ermenistan	\$1,653,000,000	2013 tah.	29.8
143	 Esvatini	\$1,603,000,000	2013 tah.	
144	 Sierra Leone	\$1,563,000,000	2013 tah.	19.4
145	 Nijer	\$1,539,000,000	2013 tah.	17.2
—	 Curaçao	\$1,500,000,000	2011 tah.	
146	 Malavi	\$1,427,000,000	2013 tah.	29.2
147	 Guyana	\$1,337,000,000	2013 tah.	45.7
—	 Yeni Kaledonya	\$1,311,000,000	2012 tah.	
148	 Gine	\$1,310,000,000	2013 tah.	26.8
149	 Arnavutluk	\$1,226,000,000	2013 tah.	27.2
150	 Benin	\$1,108,000,000	2013 tah.	28.2
151	 Nepal	\$1,060,000,000	2013 tah.	11.7
152	 Barbados	\$1,051,000,000	2013 tah.	37.3

153	 Fiji	\$1,026,000,000	2013 tah.	51.8
—	 Makao	\$1,020,600,000	2012 tah.	77.8
154	 Togo	\$982,200,000	2013 tah.	42.2
155	 Bahamalar	\$960,000,000	2013 tah.	
156	 Lesotho	\$941,200,000	2013 tah.	
157	 Liberya	\$929,800,000	2013 tah.	23.5
158	 Haiti	\$876,800,000	2013 tah.	20.0
159	 Tacikistan	\$825,600,000	2013 tah.	10.5
—	 Faroe Adaları	\$824,000,000	2010 tah.	
160	 Monako	\$802,400,000	2011 tah.	
161	 Bhutan	\$721,800,000	2012 tah.	32.9
162	 Batı Şeria	\$666,100,000	2010 tah.	18.3
163	 Madagaskar	\$644,400,000	2013 tah.	34.4
164	 Belize	\$633,000,000	2013 tah.	63.4
165	 Ruanda	\$538,300,000	2013 tah.	14.4
166	 Seyşeller	\$516,700,000	2013 tah.	
167	 Somali	\$515,800,000	2012 tah.	14.5
168	 Eritre	\$496,200,000	2013 tah.	

169	 Solomon Adaları	\$493,100,000	2011 tah.	46.1
170	 Karadağ	\$489,200,000	2012 tah.	42.8
—	 Amerikan Samoası	\$445,600,000	FY04 tah.	
171	 Kosova	\$419,000,000	2011 tah.	19.4
172	 Grönland	\$384,300,000	2010 tah.	
173	 Afganistan	\$376,000,000	2012 tah.	7.1
174	 Maldivler	\$283,000,000	2012 tah.	91.7
175	 Cebelitarık	\$271,000,000	2004 tah.	
176	 Saint Lucia	\$206,800,000	2013 tah.	
—	 Fransız Polinezyası	\$200,000,000	2008 tah.	
177	 Yeşil Burun Adaları	\$159,900,000	2013 tah.	
178	 Gine-Bissau	\$147,600,000	2013 tah.	27.9
179	 Cibuti	\$141,600,000	2015 tah.	
180	 Orta Afrika Cumhuriyeti	\$138,900,000	2013 tah.	12.6
—	 Falkland Adaları	\$125,000,000	2004 tah.	
181	 Burundi	\$122,800,000	2013 tah.	6.1
182	 Gambia	\$113,200,000	2013 tah.	21.7
—	 Kuzey Mariana Adaları	\$98,200,000	2008 tah.	

183	 Andorra	\$70,000,000	2012 tah.	
184	 Saint Kitts ve Nevis	\$57,300,000	2013 tah.	
185	 Antigua ve Barbuda	\$55,000,000	2013 tah.	45.3
186	 Marshall Adaları	\$50,140,000	2011 tah.	
187	 Saint Vincent ve Grenadinler	\$45,700,000	2013 tah.	
188	 Guam	\$44,000,000	2011 tah.	
189	 Vanuatu	\$43,100,000	2013 tah.	
190	 Grenada	\$40,500,000	2012 tah.	26.9
191	 Dominika	\$40,400,000	2013 tah.	40.9
192	 Doğu Timor	\$34,100,000	2011 tah.	
—	 Britanya Virjin Adaları	\$26,000,000	2012 tah.	
193	 Mikronezya Federal Devletleri	\$24,900,000	2009 tah.	
—	 Turks ve Caicos Adaları	\$24,770,000	2008 tah.	
194	 Komorlar	\$19,700,000	2013 tah.	
—	 Saint Helena	\$19,000,000	2004 tah.	
—	 Cayman Adaları	\$13,900,000	2013 tah.	
195	 Bermuda	\$13,000,000	2013 tah.	
196	 Palau	\$12,300,000	2010 tah.	62.5

—	 Anguilla	\$12,200,000	2013 tah.	
197	 São Tomé ve Príncipe	\$12,100,000	2013 tah.	
198	 Samoa	\$11,400,000	2011 tah.	27.2
199	 Tonga	\$9,100,000	2013 tah.	17.5
200	 Kiribati	\$7,066,000	2010 tah.	12.5
—	 Saint Pierre ve Miquelon	\$6,641,000	2010 tah.	
—	 Cook Adaları	\$5,222,000	2005 tah.	
—	 Montserrat	\$3,600,000	2013 tah.	
201	 Tuvalu	\$600,000	2010 tah.	
202	 Niue	\$201,400	2004 tah.	
203	 Nauru	\$64,000	2005 tah.	
—	 Wallis ve Futuna	\$47,450	2004 tah.	
—	 Tokelau	\$0	2002 tah.	

Bu madde Ülkeler göre ihracat rakamları listesi 'nin (bazıları) 2013 sonuçlarını içermektedir. İhracat oranları, her yıl ülkelere gelen rakamların güncellenmesi ile açıklanır.

Sıralamada numara ile gösterilmeyen ülkeler ve bölgeler, Birleşmiş Milletler üyesi olmayan veya resmî olarak bazı ülkelere tanınmayan ülkeler ile ülkelere bağlı özerk bölgeleri göstermektedir.

NOT: Sıralama, Dünya Bankası verilerine dayanmaktadır ve tüm ülkelerdeki ekonomi birimlerinde de onaylanmaktadır.

TÜRKİYE'DE EN ZENGİN %5'İN SERVETİ KALAN %95'İN TOPLAMINDAN FAZLA

İsviçreli banka Credit Suisse raporuna göre, Türkiye'deki toplam 1 trilyon 41 milyar dolarlık servetin yüzde 39,5'lik kısmı, nüfusun sadece yüzde 1'lik kesiminin elinde bulunuyor. Nüfusun en zengin yüzde 10'unun servetten aldığı pay ise yüzde 69,8.

UBS tarafından satın alınan Credit Suisse'in dün açıkladığı küresel servet raporunda Türkiye ile ilgili de çarpıcı veriler yer aldı.

TL'deki değer kaybının etkisiyle Türkiye'de toplam servetin 2022 yılında bir önceki yıla göre 141 milyar dolarlık düşüşle 1 trilyon 41 milyar dolara gerilediğine işaret edilen raporda, yetişkin kişi başına servetin de bu dönemde yüzde 13 düşüşle 17 bin 578 dolara düştüğü hesaplandı.

Bu dönemde dünyadaki toplam servet 465 trilyon 666 milyar dolardan 454 trilyon 385 milyar dolara geriledi ve bu düşüş 2008 küresel finansal krizi sonrasında bu alandaki ilk düşüş olarak kayıtlara geçti. Bu dönemde dünyada kişi başı servet de 87 bin 916 dolardan 84 bin 718 dolara geriledi.

Bankanın veri tabanına göre, Türkiye'de 2015 yılında toplam servet 1 trilyon 777 milyar dolar iken kişi başına gelir de 33 bin 982 dolardı. Son yıllarda TL'nin dolar karşısındaki değer kaybı, servetin de dolar cinsi değerinde düşüşleri beraberinde getirdi.

2022 yılı itibarıyla yetişkin başına 4 bin 187 dolarlık finansal, 14 bin 403 dolarlık finan dışı servet düşerken, 1012 dolar da borç düştü.

EN ZENGİN YÜZDE 1, YÜZDE 90'IN ÜSTÜNDE

Raporda, Türkiye'deki servetin dağılımına ilişkin de çarpıcı veriler bulunuyor.

Türkiye'de nüfusun en zengin yüzde 1'inin toplam servetten aldığı pay yüzde 39,5. Bu oran, nüfusun yüzde 90'lık kesimi için sadece yüzde 30,2.

Nüfusun en zengin yüzde 5'lik kesimi toplam servetten yüzde 59,2 pay alırken, nüfusun yüzde 95'lik kesiminin aldığı pay sadece yüzde 40,8.

Nüfusun en zengin yüzde 10'luk kesimi ise toplam servetin yüzde 69,8'ine sahip.

Nüfusun en yoksul yüzde 30'luk kesiminin servetten aldığı pay ise eksiye. Yani yetişkin nüfusun yüzde 30'unun servetini topladığınızda ortada servet değil yaklaşık 1 milyar dolarlık net borç oluyor.

Nüfusun yüzde 80'inin servetten aldığı toplam pay da yüzde 18,7.

Türkiye, 0,802'lik gini katsayısıyla da rapordaki 29 ülke arasında 17. sırada yer aldı.

Türkiye'de 2022 yılı itibarıyla 61 bin dolar milyoneri var. 2021'de bu rakam 73 bindi.

100 bin dolar üstü servet sahibi kişi sayısı 1 milyon 256 bin.

52 bin 392 kişinin 1-5 milyon dolar arası serveti var. 5-10 milyon dolar arası servet sahibi kişi sayısı 4 bin 835.

2 bin 920 kişinin 10-50 milyon dolar arası, 320 kişinin 50-100 milyon dolar arası, 31 kişinin ise 500 milyon dolar üstü serveti var.

EN ÇOK SERVET ABD'DE

Kişi başı servetin en düşük olduğu kıta, 8 bin 345 dolarla Afrika. Kuzey Amerika ise kişi başı tam 531 bin 826 dolarlık servetle ilk sırada.

ABD'de toplam servette 139 trilyon 866 milyar dolarla ülkeler arasında ilk sırada. ABD'de kişi başına düşen servet ise 551 bin 347 dolar.

HOLLANDA'NIN GELİŞMİŞ TEKNOLOJİSİ

Hollanda Türkiye'nin ortalama 23 katı küçük ve yüzölçümü yaklaşık 34 bin km². Hollanda'da seralarda gelişmiş teknoloji kullanılarak tarım yapılıyor. Su kullanımıysa normalden %90 oranında daha az. Pestisit gibi zirai ilaç (zehir) kullanımı sıfır.

Sonuç: 100 milyar \$ ihracat

YERLİ UÇAK

KİLOSU 100 BİN DOLARLIK YERLİ UÇAK

- Savunmada müthiş başarı
- Çok sayıda ülke alım için sırada
- Türkiye kasasına 6 milyar dolar koyacak

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GELİR 2001'DEKİ SEVİYESİNE GERİ DÖNDÜ

1990 yılında kişi başına düşen gelirde 49. sırada bulunan Türkiye, 2000 yılında 67. sıraya geriledi. Ancak, 2022 yılında 78. sıraya gerileyerek 2001 seviyesine geri döndü.

VERGİ BORCU SİLİNER ŞİRKETLER

FİRMA ADI	RAPOR TUTARI	UZLAŞILAN TUTAR	İNDİRİM YÜZDESİ
Akbank Türk A.Ş.	93.000.000	3.800.000	95,9
Akfen Gayrimenkul Y.O. A.Ş.	20.000.000	395.000	98
Ak Sigorta A.Ş.	250.000.000	8.500.000	96,6
Albayrak Gayrimenkul Y.O. A.Ş.	56.000.000	1.220.000	97,8
Cengiz İnşaat San. Tic. A.Ş.	422.000.000	0	100
Elektromed Elektronik Sanayi	127.000.000	5.850.000	95,4
Emlak Konut Gayrimenkul A.Ş.	335.000.000	950.000	99,7
Exsa Export Mam. A.Ş.	305.000.000	14.500.000	95,2
Güler Sabancı	9.000.000	650.000	92,8
Gün-Er İnşaat Ltd. Şti.	18.000.000	0	100
Suzan Sabancı Dinçer	10.000.000	750.000	92,5
Şişli Florance Nightgale Hastanesi	22.000.000	2.000.000	90,9
Turkcell İletişim A.Ş.	450.000.000	24.000.000	94,7
Türkiye Jokey Kulübü Derneği	162.000.000	8.100.000	95
TUVTÜRK A.Ş.	390.000.000	0	100
TUVTÜRK A.Ş.	377.000.000	0	100
Unilever Tic. A.Ş.	60.000.000	3.800.000	93,7
	3.106.000.000	74.515.000	97,6

NEYİ ÜRETEBİLECEK GENÇLER YETİŞTİRMELİYİZ ?

Sizce Biz Şimdi Neyi Üretebilecek Gençler Yetiştirmeliyiz?

Çelik	8	TL	Kg
Mercedes CLA 200	137	TL	Kg
Lacoste Tshirt	3.500	TL	Kg
İ Cub Robot	4.273	TL	Kg
Airbus A 380/800 Uçak	4.356	TL	Kg
HRP-4 Robot	28.000	TL	Kg
Scandisc USB Bellek 128	40.000	TL	Kg
Samsung Galaxy S8 Cep Telefonu	103.306	TL	Kg
Altın (Külçe - 24 Ayar)	157.568	TL	Kg
Asimo Robot	189.583	TL	Kg
Hazera Genetics Domates Tohumu	1.292.000	TL	Kg
La Prairie's Hücre Yenileyici Krem	9.520.000	TL	Kg
Intel Skylake Core I7 İşlemci	47.592.500	TL	Kg

Münir Arkan

Gelecek Nasıl Bir İnsan Bekliyor

Markan 9. İki 1000 OnVedi

Üreten milletler kazanacak,
tüketenler ise kaybedecektir.

Yüz ölçümü Konya kadar olan Hollanda nerdeyse Avrupa'yı besliyor. Tarım ürünlerinde yıllık ihracatı 200 milyar dolar. Neyimiz eksik? Hazineleler üzerinde aç oturuyoruz.

MİLLİ GELİRİN NE KADARI İHRACATTAN GELİYOR ? **(2016)**

Almanya: %46

İsveç: %44

AB: %43

Güney Kore: %42

Meksika: %38

İspanya: % 33

Kanada: %31

Suudi Arabistan: %31

İtalya: %30

İsrail: %30

Fransa: %29

İngiltere: %28

Rusya: %26

Türkiye: %22

Çin: %20

Hindistan: %19

Endonezya: %19

Avustralya: %19

Japonya: %16

Brezilya: %12

ABD: %12

TÜRKİYE – ÇİN HALK CUMHURİYETİ İKİLİ TİCARET DENGESİ (MİLYON \$)

YIL	İHRACAT	İTHALAT
2015	2.415	24.864
2016	2.329	25.440
2017	2.936	23.370
2018	2.469	18.036
2019/10	2.586	18.496
2020	2.656	22.020

EN ÇOK ASKERİ HARCAMA YAPAN ÜLKELER 2022

DÜNYANIN EN YAŞANABİLİR ŞEHİRLERİ

VIYANA YİNE İLK SIRADA !

İŞTE DÜNYANIN EN YAŞANABİLİR ŞEHİRLERİ

“Mercer” tarafından oluşturulan listede, yaşam kalitesi, eğitim ve ulaşım gibi alanlar değerlendirildi.

1 Viyana	Avusturya
2 Zürih	İsviçre
3 Auckland	Yeni Zelenda
4 Kopenhag	Danimarka
5 Cenevre	İsviçre
..	
137 İstanbul	Türkiye
138 Ankara	Türkiye

EN ÇOK SİLAH İHRAÇ EDEN ÜLKELERİN PAZAR PAYLARI

SAHTE GERÇEKLER

"Sahte gerçekler bizi yordu"

Kusurlu da olsa sahici olanı istiyoruz.

- Elizabeth Farrelly

Prof. Acemoğlu, "Üretkenlik çok önemli bir problem. Hiçbir ülke üretkenliğini artırmadan kişi başına düşen gayrisafi milli hasılayı artıramaz. Üretkenliğini de artırmanın yolu insan kaynaklarının doğru kullanılmasından geçiyor. Örneğin Türkiye'de #insankaynakları hala doğru kullanılmıyor."

Türkiye'nin en büyük insan kaynakları sorunu insan kaynakları yöneticileridir

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN YILLIK EKMEK TÜKETİMİ

Hindistan: 1,75 kg

Nijerya: 2,26 kg

Brezilya: 2,88 kg

Endonezya: 4,7 kg

Çin: 5,83 kg

ABD: 17 kg

Güney Afrika: 25,8 kg

Japonya: 28,3 kg

Meksika: 33,5 kg

Birleşik Krallık: 37 kg

Suudi Arabistan: 39 kg

Slovenya: 39 kg

İtalya: 44 kg

Avusturya: 46 kg

İspanya: 46 kg

Belçika: 47 kg

İsviçre: 48 kg

Fransa: 50 kg

Norveç: 52 kg

Rusya: 54 kg

İsveç: 54 kg

Lüksemburg: 55 kg

Finlandiya: 55 kg

Almanya: 57 kg

Hollanda: 60 kg

Macaristan: 60 kg

İrlanda: 68 kg

Yunanistan: 70 kg

Danimarka: 70 kg

Polonya: 70 kg

Portekiz: 70 kg

Arjantin: 72 kg

Kıbrıs: 74 kg

Ukrayna: 88 kg

Bulgaristan: 131,1 kg

Sırbistan: 135 kg

Türkiye: 199,6 kg

TÜRKİYE'DE KİŞİ BAŞINA GSYH

Türkiye'de kişi başına GSYH son 8 yılda aynı noktada sabit kalırken, Bulgaristan'da kişi başına GSYH 8 yılda 2 kattan fazla arttı.

2015: 7.081 \$

2023: 14.893 \$

Bulgaristan "nearshoring" avantajı ile refahını arttırıyor. Başta Almanya olmak üzere AB şirketleri tedarik zincirlerinde yaşanan sorunlar nedeniyle yatırım için Bulgaristan'ı tercih ediyorlar. Böylece, küçük Bulgaristan'ın Almanya ile dış ticareti 2023'te 30 milyar Euro'yu geçecek. Son dönemde yıllık büyüme %20.

Son dönemde Filibe'deki Trakya Ekonomi Bölgesi'nde ve Business Park Sofya'da yatırım yapan 200'den fazla şirketten bazıları;

- ABB
- Schneider Electric
- Liebherr
- Würth
- Ferrero
- Osram
- Kaufland
- DB Schenker
- Magna
- Hilti

BAŞARISIZ YAZILIM PROJELERİ

DÜNYA

Başarısız yazılım projeleri 2,1 trilyon dolarlık bir kayba neden olmakta

Ertan BARUT

YAZILIM MASASI

eb@globalnet.com.tr

08 Aralık 2023 Cuma

Yazılım projelerindeki başarısızlık oranı yüzde 66 seviyesinde. Yüzde 37'si net hedefleri belirlememekte, yüzde 44'ünün iş ve proje hedefleri arasında uyumsuzluk var, yüzde %55'i bütçe aşımından kaynaklanıyor.

(Yani doğru bütçelendirilmemiş) Dünya genelinde başarısız yazılım projelerinden kaynaklanan 2,1 trilyon dolarlık bir kayıp söz konusu. Başarısız yazılım projesi demek harcanan paraların çöpe gitmesi, zaman kaybı, motivasyon kaybı demek. Ülke olarak bu konudaki farkındalığımızı artırmalıyız. Kamuda, özel sektörde yapılan bu türden başarısız projeler ülkemizde de önemli kayıplara neden olmakta.

Başarısız yazılım projelerinde genelde yapılan yanlışlıklar

Yanlış hatalı ürün ~~veya firma seçimi~~, proje

YILI YAKLAŞIK GELİR VERGİSİ DİLİM TUTARLARI

- Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 123'üncü maddesine göre, vergi tarifesinin gelir dilim tutarları her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan vergi tarifesinin gelir dilim tutarlarının %5'ini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz. Ayrıca Cumhurbaşkanı, bu surette tespit edilen vergi tarifesinin gelir dilim tutarlarını %50'sine kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.
- 2023 yılına ilişkin yeniden değerlendirme oranı %58,46 olarak belirlenmiştir. Şayet Cumhurbaşkanı'nın artırmaya veya indirmeye ilişkin yetkisini kullanmaması ve herhangi bir yeni yasal düzenleme yapılmaması halinde, 2024 yılı yaklaşık gelir vergisi dilim tutarları aşağıdaki şekilde olacaktır.

2024 Yılı Gelir Vergisi Dilimleri	
110.000`e kadar,	15%
110.000 ile 230.000 arası,	20%
230.000 ile 870.000 arası,	27%
870.000 ile 3.000.000 arası,	35%
3.000.000 üstü	40%

ÜLKELERDEKİ İLK OTOYOLLARIN YAPILIŞ TARİHİ

İtalya 1924
Almanya 1929
Hollanda 1933
İspanya 1942
Fransa 1941
Belçika 1940
Türkiye 1972 (27 km)

1.DÜNYA SAVAŞINDAN SONRA ALMANYA

Almanya ve Türkiye 1.Dünya savaşında aynı safta savaştı.Savaştan sonra Almanya:

1926 Mercedes

1929 BMW

1931 Porche

1932 Audi

1937 Volkswagen

Türkiye:

1925 Şapka Kanunu

1928 İslam ibaresi kaldırıldı

1928 Harf inkılabı

1932 Türkçe Ezan

1934 Kılık Kıyafet Kanunu

1934 Ayasofya !!

ÜLKELERİN DÜNYA YÖRÜNGESİNDEKİ UYDU SAYISI

ABD 4511

Kanada 56

Çin 586

Almanya 48

Birleşik Krallık 561

Lüksemburg 45

Rusya 177

Arjantin 38

Hindistan 62

İsrail 27

2024 YILI BÜTÇESİ

2024 yılı bütçesi;

Faiz Giderleri: 1 Trilyon 251 Milyar TL

Personel Gideri: 2 Trilyon 553 Milyar TL

Bazı Ekonomistler !!! faize verilen 1.2 Trilyonu sorgulamıyor ancak SGK'nın 2024 yılında ise 385.6 milyar TL açık verme öngörüsü üzerinden ah vah ediyorlar.

Faiz; merkezi hükümet bütçesini, çalışanın ve emeklinin bellini kırıyor.

ÜRETMEKTEN BAŞKA ÇARE YOK

TÜKETEREK BÜYÜRSENİZ

- Tasarruf düşer.
- Faiz ve enflasyon artar.
- İthalat patlar.
- İhracat azalır.
- Cari açık yükselir.
- İşsizlik artar.

ÜRETEREK BÜYÜRSENİZ

- Tasarruf artar.
- Faiz/enflasyon düşer.
- İthalat azalır.
- İhracat artar.
- Cari açık düşer.
- İşsizlik azalır.

KİŞİ BAŞINA ASKERİ HARCAMA (2015) Askeri Harcamalarda Rekor Müslüman Ülkelerde

Suudi Arabistan: \$6,909

Singapur: \$2,385

İsrail: \$1,882

ABD: \$1,859

Kuveyt: \$1,289

Norveç: \$1,245

Yunanistan: 1,230

İngiltere: \$1,066

Fransa: \$977

Bahreyn: \$912

Avustralya: \$893

Brunei: \$866

Lüksemburg: \$809

Türkiye: \$210

ÜLKELERİN ÇELİK ÜRETİMİ / 2017 (Milyon metrik ton)

Çin: 831.7

Japonya: 104.7

Hindistan: 101.4

ABD: 81.6

Rusya: 71

Güney Kore: 71

Almanya: 43.6

Türkiye: 37.5

Brezilya: 34.4

İtalya: 24

Tayvan: 23

Ukrayna: 22.7

İran: 21.8

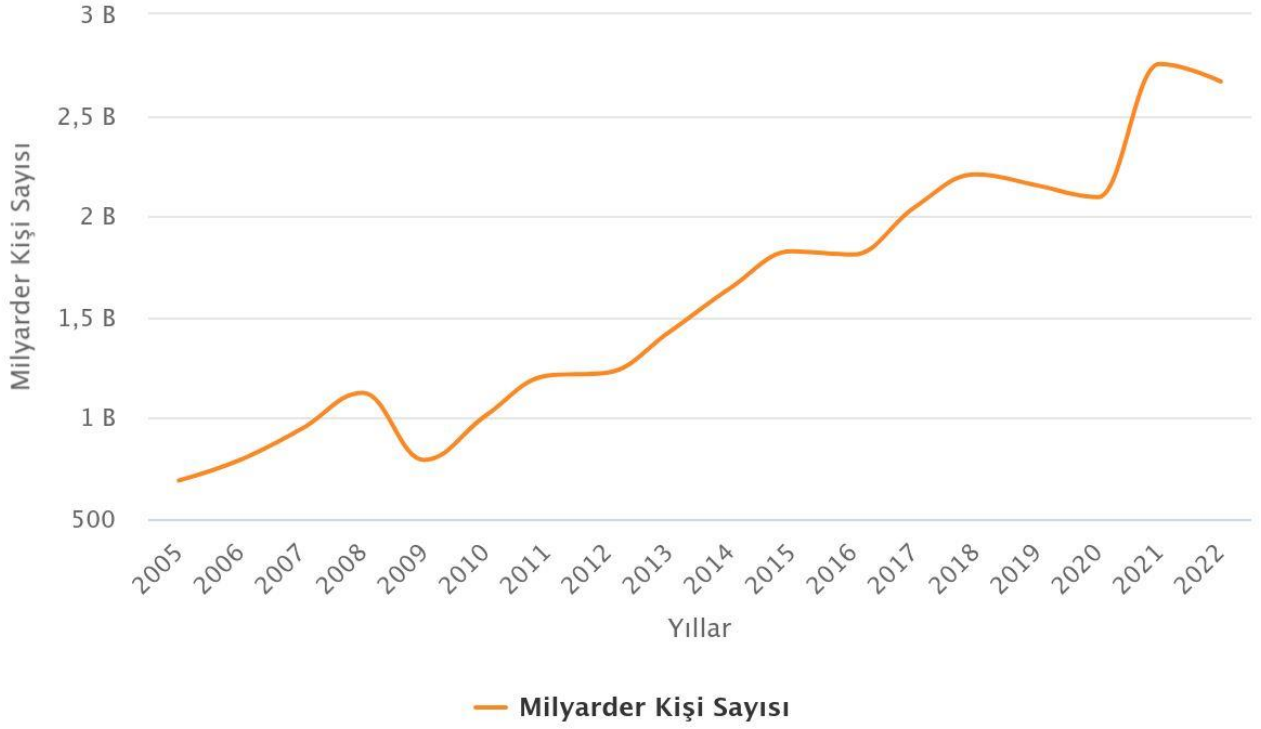
Meksika: 20

Fransa: 15.5

İspanya: 14.5

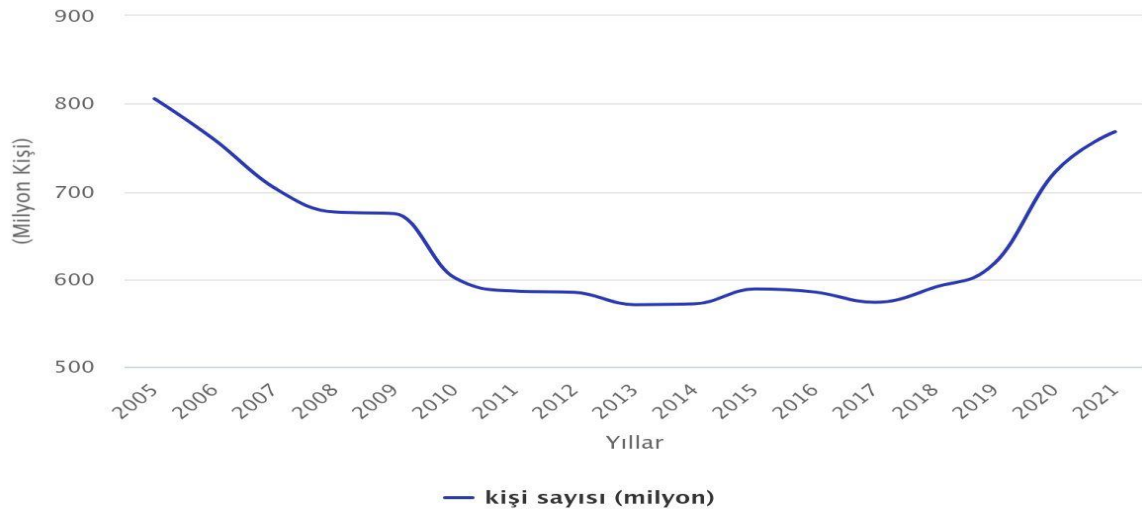
Kanada: 13.7

YILLARA GÖRE MİLYARDER KİŞİ SAYISI (2005-2022)

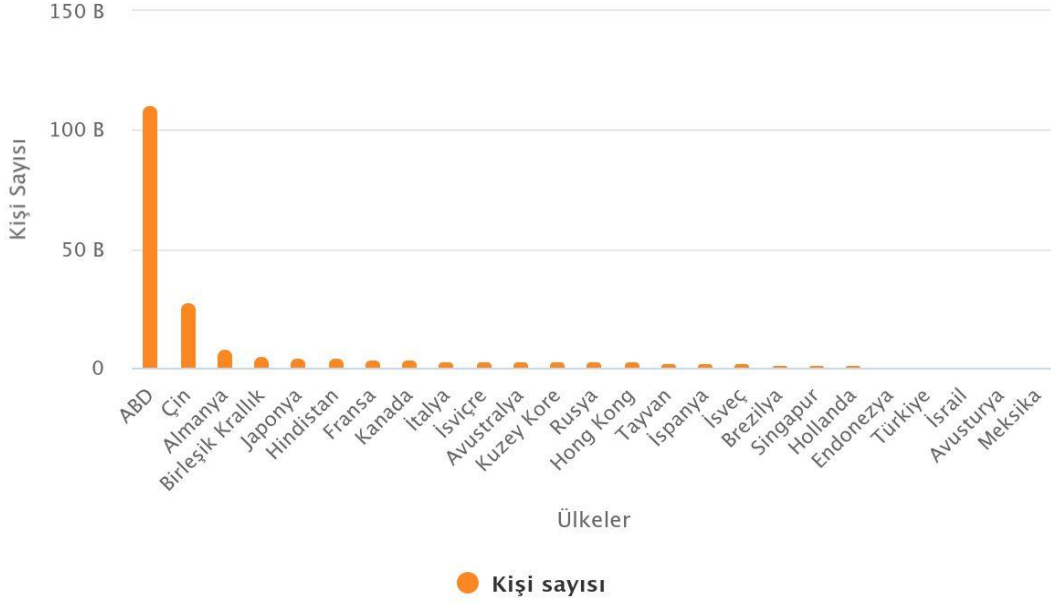
YILLARA GÖRE KRONİK AÇLIKLA MÜCADELE EDEN KİŞİ SAYISI (MİLYON KİŞİ)

2021 yılında tahmini olarak 768 milyon kişi kronik açlık yaşadı. *Besin tüketimi biçimi; normal, aktif ve sağlıklı bir hayat sürdürmek için yeterli olmayan kişi sayısı.

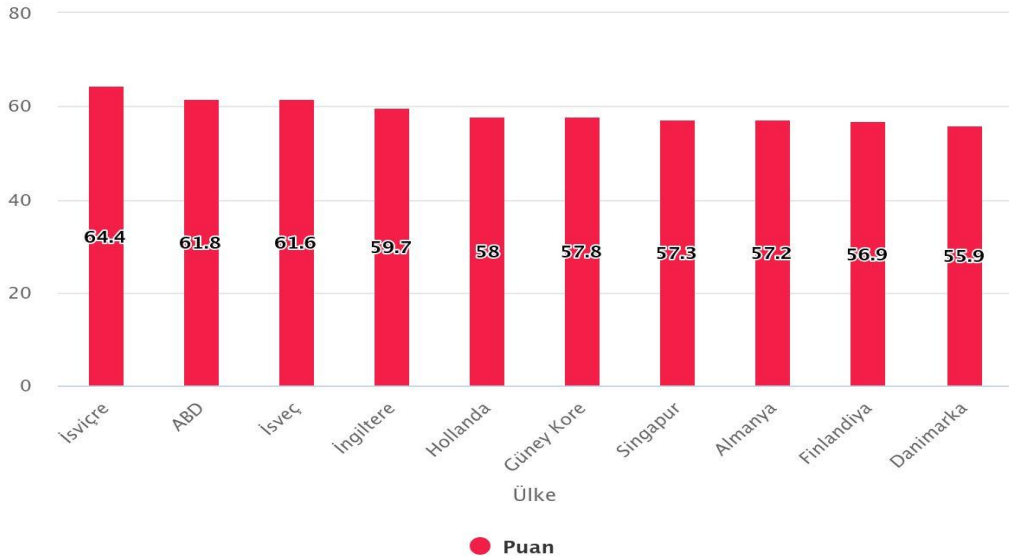

SEÇİLİ ÜLKELERDEKİ ULTRA ZENGİN KİŞİ SAYISI (2020)

Türkiye’de net serveti 50 milyon \$ ve üzeri olan birey sayısı 2020 yılında 917 oldu.

DÜNYANIN EN YENİLİKÇİ ÜLKELERİ (2022)

Dünyanın en yenilikçi ülkeleri sıralamasında İsviçre, ABD, Güney Kore ve İsrail'in üzerinde üst üste 12. kez zirvede yer aldı. İkinci sırada, yılda 700 milyar doların üzerinde Ar-Ge harcaması yapan ABD var. Küresel olarak, en çok Ar-Ge harcaması yapan beş şirketten dördü Amerika'da: Amazon (42,7 milyar dolar), Alphabet (27,6 milyar dolar), Microsoft (19,3 milyar dolar) ve Apple (18,8 milyar dolar).

Dünyanın en yenilikçi ülkelerinin belirlenmesinde bir ülkenin ekonomik büyümesinde ve yenilikçiliğinde hayati bir rol oynayan Ar-Ge harcamaları dikkate alınmıştır.

EVLERDE KİŞİ BAŞINA DÜŞEN ODA SAYISI

Kanada: 2,5

ABD: 2,4

Avustralya: 2,3

Birleşik Krallık: 2,0

Finlandiya: 1,9

Japonya: 1,9

İspanya: 1,9

Fransa: 1,8

Almanya: 1,8

İtalya: 1,4

Güney Kore: 1,4

Yunanistan: 1,2

Rusya: 1,0

TÜRKİYE: 1,0

Brezilya: 0,8

(OECD,2015)

KALKINMA PLANI HEDEFLERİ

	2023	2028
Birincil Enerji Talebi (BTEP)	165.350	190.000
Elektrik Enerjisi Talebi (TWh)	325	430
Elektrik Kurulu Gücü (MW)	106.800	136.000
Rüzgar Kurulu Gücü (MW)	11.700	18.000
Güneş Kurulu Gücü (MW)	11.350	30.000
Yerli Kaynaklardan Üretilen Elektrik Enerjisi Miktarı (TWh)	176	270
Yenilenebilir Kaynakların Elektrik Üretimindeki Payı (Yüzde)	40	50
Doğal Gazın Elektrik Üretimindeki Payı (Yüzde)	23	15
Yer Altı Doğal Gaz Depolama Kapasitesi (Milyar Metreküp)	5,8	13
Enerji Verimliliğinden Sağlanan Tasarruf Miktarı (BTEP)	-	4.500
Batarya Depolama Kapasitesi (MW)	0	5.000

*2023 yılı verileri gerçekleşme tahminidir. 2028 yılı verileri ise, **On İkinci Kalkınma Planı** hedefleridir.

T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI

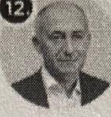
www.enerji.gov.tr

SEKTÖRLERİN KİLOGRAM BAŞINA İHRACAT DEĞERLERİ

- Mücevher 654 \$	- Mobilya 1,4 \$
- Savunma ve Havacılık 65 \$	- Çelik 1 \$
- Hazır Giyim ve Konfeksiyon 15 \$	- Kimyevi maddeler 1 \$
- Deri ve deri mamülleri 11 \$	-Yaş sebze meyve 0,7 \$
- Gemi, Yat hizmetleri 10 \$	-Çimento, cam, seramik, toprak ürünleri 0,17 \$
- Otomotiv 8\$	- Tekstil ve hammaddeleri 4 \$

EN ÇOK VERGİ VEREN KİŞİLER

2022 yılında en çok vergi veren isim, 564 milyon TL ile Selçuk Bayraktar oldu.

1. 	Selçuk Bayraktar 564,1 Milyon TL	12. 	Erman Ilıcak 100,5 Milyon TL
3. 	M. Rahmi Koç 200,8 Milyon TL	14. 	Gönenç Gürkaynak 84,9 Milyon TL
8. 	Mehmet Sinan Tara 120,2 Milyon TL	17. 	Ceyda Lale Tara 72 Milyon TL
9. 	İpek Kırac 115,6 Milyon TL	19. 	Hüseyin Erdoğan 69,7 Milyon TL
10. 	M. Ömer Koç 114,3 Milyon TL	21. 	Veli Ergin İmre 65,8 Milyon TL

YILLARA GÖRE DOLAR BAZINDA ASGARİ ÜCRET

2024: 578 \$	2017: 467 \$
2023: 456 \$	2016: 534 \$
2022: 300 \$	2015: 449 \$
2021: 349 \$	2014: 499 \$
2020: 381 \$	2013: 529 \$
2019: 415 \$	2012: 520 \$
2018: 394 \$	2011: 509 \$
	2010: 532 \$

ARAÇ MUAYENEDE Kİ ARTIŞLAR

Soyulmaya Devam

Araç muayene 2017; 198.24 TL. Araç muayene 2018; 226,56 TL. Artış % 14

Araç muayene 2019; 279,66TL. Artış % 23

Araç muayene 2020; 342,20 TL. Artış % 22

Araç muayene 2022; 507,40 TL. Artış % 48

Araç muayene 2023; 1130,44 TL. Artış % 222

Araç muayene 2024; 1821,60 TL. Artış % 161

Resmen soygun düzeni yöneticilere sorsan uçuyoruz ekonomi iyi hayal satıyorlar bizi soyuyorlar.

BANKACILIKDA Kİ NET KAR

Bankacılık sektörünün 10 aylık net karı geçen yıla göre %408 artarak 336 milyar oldu.

Özkaynaklar altında izlenen menkul değer değerleme farkları (MDDF) ise 157 milyar (%1079) artışla 172 milyar oldu.

Dönem karı+ MDDF artışı=508 milyar yıllık %530 artış

TÜRKİYE VE GÜNEY KORE EKONOMİLERİNİN **KARŞILAŞTIRILMASI**

Güney ve Kuzey Kore ekonomilerini karşılaştıran yazımda aynı tarihte, aynı noktadan yola çıkan, aynı halktan oluşan ikiye bölünmüş bir ülkede Kuzey ile Güney'in nasıl farklı yerlere geldiklerini göstermişti. Yaptığım karşılaştırma dünyaya açık bir kapitalist modele dayanan Güney Kore'nin, dünyaya kapalı bir sosyalist ekonomik modele dayanan Kuzey Kore ile arasında ciddi bir fark oluştuğunu ortaya koymuştu. Yazımın sonuna bir açıklama notu ekleyerek iki ülke arasındaki farkın sistem farkından değil yönetim farkından kaynaklandığını eklemiştim. Bunu yaparken, hazırladığım Güney Kore ile kapitalist model içinde bulunan Türkiye'yi karşılaştıran tabloya bakıyordum. Eğer aşağı yukarı benzer başlangıçtan başlayarak yürüyen ve benzer modeli benimsemiş Güney Kore ile Türkiye arasında belirgin bir fark çıkmayacak olursa benim o yazıya koyduğum not anlamsız kalacaktı.

Aşağıdaki tablolar Güney Kore ve Türkiye'nin ekonomik göstergelerinde 1980'den bu yana yaşanan gelişmeleri gösteriyor (Kaynak: IMF, WEO Database, April, 2017.) (Türkiye'nin yüzölçümü 783.562 km², Güney Kore'nin yüzölçümü 100.210 km².)

Güney Kore	1980	1990	2000	2010	2014	2015	2016
GSYH (Milyar USD)	65	279	562	1.095	1.411	1.383	1.411
Nüfus	38,1	42,9	47,0	49,6	50,7	51,0	51,2
Kişi Başına Gelir (USD)	1.711	6.513	11.947	22.087	27.811	27.105	27.539
Büyüme (%)	-1,7	9,8	8,9	6,5	3,3	2,8	2,8
Toplam Yatırımlar / GSYH (%)	34,5	39,6	32,9	32,0	29,3	28,9	29,2
Toplam Tasarruflar / GSYH (%)	24,0	38,8	34,8	34,7	35,3	36,6	36,2
Enflasyon (%)	32,2	9,3	2,8	3,0	0,8	1,1	1,3
İşsizlik Oranı (%)	5,2	2,5	4,4	3,7	3,5	3,6	3,7
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-	-	4,2	1,5	0,4	0,3	0,3
Toplam Kamu Borcu / GSYH (%)	-	13,4	17,1	30,3	35,9	37,8	38,6
Cari Denge / GSYH (%)	-10,5	-0,9	1,9	2,6	6,0	7,7	7,0
Türkiye	1980	1990	2000	2010	2014	2015	2016
GSYH (Milyar USD)	97	207	273	772	934	859	857
Nüfus	42,5	52,9	64,7	73,7	77,7	78,7	79,8
Kişi Başına Gelir (USD)	2.269	3.916	4.219	10.476	12.022	10.910	10.743
Büyüme (%)	-0,8	9,3	6,6	8,5	5,1	6,1	2,9
Toplam Yatırımlar / GSYH (%)	26,7	24,1	23,8	27,0	29,0	28,3	28,7
Toplam Tasarruflar / GSYH (%)	22,7	21,8	20,8	21,3	24,4	24,7	24,9
Enflasyon (%)	107,0	60,4	39,0	6,4	8,2	8,8	8,5
İşsizlik Oranı (%)	7,2	8,0	6,0	11,1	10,0	10,3	10,8
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-	-	-7,8	-2,8	-1,7	-1,2	-2,3
Toplam Kamu Borcu / GSYH (%)	-	-	50,1	40,1	28,7	27,6	29,1
Cari Denge / GSYH (%)	-3,2	-1,3	-3,6	-5,8	-4,7	-3,7	-3,8

1980 yılı göstergelerine baktığımızda Türkiye'nin Güney Kore'den oldukça önde olduğunu görüyoruz. Türkiye'nin GSYH'si Güney Kore'nin GSYH'sinin üçte bir oranında, kişi başına geliri de dörtte bir oranında daha yüksek durumda. Güney Kore, enflasyon ve işsizlik oranlarında Türkiye'den daha iyi olmakla birlikte Türkiye cari denge konusunda daha iyi görünüyor. 1990'a geldiğimizde görünümün hızla değiştiğini görüyoruz. Güney Kore GSYH'sini ve kişi başına gelirini ciddi biçimde artırıp Türkiye'nin oldukça önüne geçiyor. Aynı dönemde Güney Kore enflasyon oranını tek haneye, işsizlik oranını da yüzde 2,5 gibi çok düşük bir düzeye çekerken Türkiye yüzde 60'ın üzerinde enflasyon oranı ve yüzde 8'lik işsizlik oranıyla devam ediyor. Bu dönemin en önemli gelişmesi Güney Kore'de toplam tasarruflar ve ona bağlı olarak toplam yatırımlar hızla artarken Türkiye'de bu iki kalemde ciddi düşüşler yaşanıyor.

2000'lerden itibaren görünümün değişimi daha da hızlanıyor. Güney Kore tasarruf, yatırım, bütçe, enflasyon, işsizlik, cari denge sorunlarını tamamen çözerken Türkiye bütün bu sorunlarla uğraşmaya devam ediyor. 2016 yılına geldiğimizde Güney Kore, GSYH'sini 1,4 trilyon dolar, kişi başına gelirini 27.539 dolara çıkarırken Türkiye'nin GSYH'si 857 milyar dolarda ve kişi başına geliri de 10.743 dolarda kalıyor.

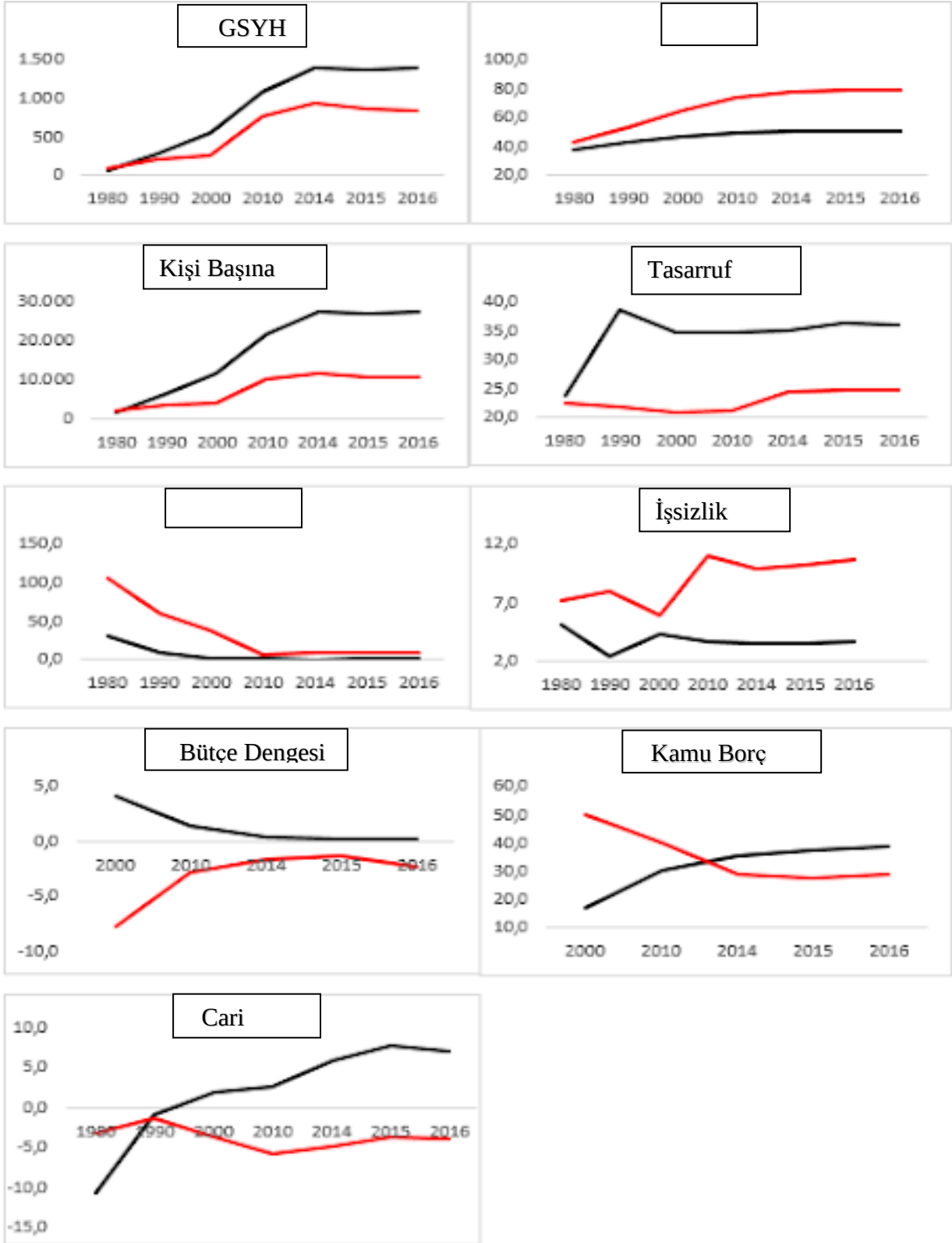
Tabloda iki ülkenin nüfusuna bakmakta yarar var. 1980 yılında iki ülkenin nüfusu birbirine oldukça yakın. Güney Kore 38,2 milyon, Türkiye 42,5 milyon nüfusa sahip. 2016 yılına geldiğimizde Güney Kore'nin nüfusu yüzde 34 oranında artarak 51,2 milyona yükselirken aynı sürede Türkiye'nin nüfusu yüzde 88 oranında artarak 79,8 milyona ulaşmış bulunuyor. Türkiye'nin kişi başına gelirin düşük kalmasının birçok başka nedeni varsa da en önemli nedenlerinden birisi nüfus artışı gibi görünüyor.

Tabloda iki ülke ekonomisi arasında dikkati çeken en önemli farklardan birisi de tasarrufların oranı. Güney Kore'de tasarrufların GSYH'ye oranı yüzde 36 dolayında iken Türkiye'de bu oran yüzde 25 dolayında görünüyor. Güney Kore, tasarruflarının yüksekliği sayesinde cari fazla verirken Türkiye tasarruflarının düşüklüğü dolayısıyla cari açık veriyor.

Bütün bu karşılaştırmaları yaparken aklımızda tutmamız gereken şeylerden birisi de Güney Kore'nin de bizim gibi petrol ve doğal gazı olmadığı ve bu kaynakları ithal etmek zorunda olduğudur.

Bu kısa karşılaştırma Güney ve Kuzey Kore ekonomilerini karşılaştıran yazımın sonuna eklediğim notun haklı olduğunu, gelişmedeki sorunun sistem sorunundan daha çok yönetim sorunundan kaynaklandığını ortaya koyuyor.

Aşağıdaki grafikler bütün bu ekonomik gelişmeleri bir kez de görsel olarak ortaya koymayı amaçlıyor. Grafiklere göre Türkiye'nin Güney Kore'ye tek üstünlüğü kamu borç yükü konusunda çıkmış görünüyor (kırmızı Türkiye, siyah Güney Kore.)

GÜNEY KORE MUCİZESİNİ NASIL YARATTI

Güney Kore mucizesi ve bu mucizeye yol açtığı belirtilen model Türkiye'nin kalkınması ile ilgili tartışmalarda hep gündemdedir. Şimdilerde TİM de bu modeli inceliyor. Ve bakın bir Koreli bu modele ilişkin neler söylüyor...

Kişi başına düşen gelir Türkiye'de 13.737 \$, Güney Kore'de 27.990 \$		
	Güney Kore	Türkiye
Nüfus	50.0 milyon	75.6 milyon
Milli Gelir (GSYH)	1129 milyar \$	789 milyar \$
Kişi Başına Gelir (Satın alma gücü paritesine göre)	27.990\$	13.737\$
İşsizlik oranı	%3.2	%8.8
Enflasyon oranı	%1.3	%8.1
İhracat	466.7 milyar \$	152.5 milyar \$
İthalat	414.2 milyar \$	236.5 milyar \$
Toplam dış borç	411 milyar \$	349 milyar \$
Kamu borcunun GSYH oranı	%34.8	%36.0
Sanayi ürünleri ihracatında yüksek teknolojinin payı	%29	%2

Geçen hafta Bursa'daki 250 Büyük Firma Araştırması ile ilgili sonuçları sizlerle paylaşmaya çalıştım...

Ve o sonuçları fırsat bilip, Türk sanayiinin ihtiyaç duyduğu değişim üzerine Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Burkey'in konuyla ilgili değerlendirmelerini de...

Burkey'in bana göre en dikkat çekici tespitlerinden birini ise bu haftaya sakladım: BTSO Başkanı, "Türkiye artık bir ürün ortaya koymalı" diyor, "Tüm dünyanın kullanmadan yapayamayacağı teknolojik bir ürün..."

Burkey'a göre önümüzde duran görev bu...

Bunun için Türkiye'nin bir inovasyon stratejisi oluşturması şart...

Çünkü, "inovasyon yoksa teknoloji de yok"...

"Hükümet bu konuda önemli adımlar attı, onu teslim etmek lazım" diyor Burkey, "Türkiye Ar-Ge'ye 11 milyar dolar destek verdi. Ama bizim artık kurguyu değiştirmemiz gerekiyor. Ar-Ge destekleri çok farklı elden dağıtılıyor. 'Her işi yaparım abi' diyen ama doğru düzgün bir işi olmayan adama benziyoruz. Oysa bizim artık Ar-Ge projesi üretmek sorunumuz yok. Ama Türkiye'nin önceliklerini belirlemek görevimiz var..."

BTSO Başkanı, "Gerekliyse risk alıp bir firmayı desteklemekten korkmamak lazım" diyor devamla, "Bırakalım onun adamı, bunun adamı çekişmesini. Artık bu ülkenin adamı var! Onu öne koyalım. Yoksa sonuç ortada.. Bizim yerimize başkaları yapıyor ve kazanıyor. Bir toplumun yüksek teknolojiye geçişinin yolu da belli. Ve bu yola girerse Türkiye başarır. Ben bu konuda çok iyimserim..."

Konu ileri teknolojiye geçiş olunca laf dönüp dolaşıp Güney Kore mucizesine geldi...

Öğrendim ki, Türkiye İhracatçılar Meclisi de Güney Kore modeli ile ilgili bir rapor hazırlıyormuş...

Doğrusu sevindim...

Çünkü, bu köşeden de zaman zaman değindiğimiz Güney Kore modeli hep gündeme gelir, tartışılır ama bu modelin etraflica incelendiğini ve Türkiye açısından bugün ne ifade ettiğini ortaya koyan bir çalışmaya rastlamadım...

Son 40 yılda orta gelir tuzağını aşarak 'zenginler ligine' atlamayı başarmış tek ülke olan Güney Kore'nin deneyimlerinden dersler çıkararak uygulamak önemli..

1950'de başlayıp üç yıldan fazla süren iç savaş sonrasında Güney Kore dünyanın en fakir yerlerinden biriydi...

1960'lı yılların başında, Güney Kore'nin kişi başına geliri 80 dolar düzeyindeydi...

Aynı dönemde Gana'nın kişi başına geliri 180 dolardı...

Merak etmişsinizdir, söyleyeyim: Türkiye'nin kişi başına milli geliri ise 1960'ta 380 dolar civarındaydı...

Yani bundan 50 yıl önce ortalama bir Koreli, ortalama bir Gana vatandaşının kazandığının yarısını ancak kazanıyordu...

Bir Türkiye vatandaşının ise dörtte birinden daha azını...

Dahası, Güney Kore kalkınma konusunda başarısızlığın en kötü örneği olarak kabul ediliyordu. Bugün olduğu gibi ABD'nin o zamanki en önemli yardım kuruluşu USAID tarafından hazırlanan hizmete özel bir raporda bu ülke 'dipsiz kuyu' olarak adlandırılıyordu. İhracatı çok zayıf ve genellikle işlenmemiş ürünlerden oluşuyordu...

Bugün dünyanın önde gelen mobil telefon, yarı iletken ve bilgisayar üreticilerinden Samsung o günlerde sadece balık, sebze ve meyve ihraç ediyordu. 1970'lere kadar şirketin ana iş kolları şeker ve tekstil imalatından ibaretti. Samsung 1974'te Korea Semiconductor adlı şirketin yarısını satın alarak yarı-iletken endüstrisine girdiğinde hiç kimse tarafından ciddiye alınmamıştı. 1977'ye kadar renkli TV bile üretemeyen Samsung, 1983'te kendi çiplerini tasarladıktan sonra ABD ve Japonya'daki yarı iletken endüstrisinin büyük oyuncularıyla rekabete girişme niyetini ilan ettiğinde de çok az kişiyi ikna edebilmişti...

Peki nasıl oldu da, 40 yıl önce temel ihracat ürünleri tungsten cevheri, balık ve insan saçından yapılan peruk olan bir ülke, bugün bir ileri teknoloji ve sanayi ülkesi haline dönüştü? Ve bugün dev şirketleri ile dünya ekonomisini sallıyor? Bence bu soruya en iyi yanıtlardan birini yine bir Koreli veriyor: Ha-Joon Chang...

Cambridge Üniversitesi Ekonomi Fakültesi'nin öğretim üyesi Chang'ın kitap haline getirilen çalışması Türkçe'ye "Sanayileşmenin Gizli Tarihi" olarak çevrildi...

Epos Yayınları'ndan çıkan kitabı bize ilk tavsiye eden ise OSTİM Başkanı Orhan Aydın oldu...

Değerli yazarımız Rüştü Bozkurt da hemen birkaç kopyasını edinip bize dağıttı...

Chang, kitabında Güney Kore mucizesinin arka planına ilişkin özetle şu bilgileri veriyor: 1961 yılında bir askeri darbe ile iktidara gelen General Park- Chung Hee, bir zaman sonra sivilleşti. Ve birbirini izleyen üç seçimi kazandı...

Kimilerine göre, Park'ın hile ve siyasi dalaverelerle güvence altına alınan bu seçim zaferleri, Beş Yıllık Ekonomik Kalkınma Planları ile ülkenin ekonomik 'mucizesini' başlatmadaki başarısıyla ivmelendi...

Normalde üçüncü ve son dönemi 1974 sonunda biten Başkan Park, iktidardaki üçüncü döneminin ortalarına doğru, Latin Amerikalılar tarafından 'kendi kendisine darbe' diye adlandırılan oyunu sahneye koydu.

Bu parlamentonun lağvedilmesini ve kendisine hayat boyu devlet başkanlığını garantileyen fiilen hileli bir seçim sisteminin kurulmasını içeriyordu.

Bütün bunları yaparken Park, ülkenin demokrasiden kaynaklanan bir kaosa tahammül edemeyeceği mazeretini öne sürdü...

Halka, ülkenin kendisini Kuzey Kore komünizmine karşı savunmak ve ekonomik gelişmesini hızlandırmak zorunda olduğunu söyledi...

1981 yılına kadar ülkede kişi başına düşen geliri 1000 dolara çıkaracağını ilan eden Park'ın bu hedefi hayal denilebilecek ölçüde ihtiraslı kabul ediliyordu... .

Başkan Park, Ağır ve Kimyasal Sanayileşme Programını 1973'te başlattı...

İlk çelik fabrikası ve ilk modern tersane o yıllarda üretime başladı.

Büyük ölçüde ithal edilmiş parçalar kullanılarak ilk yerli tasarım otomobiller o sıralarda üretim hatlarından çıktı...

Sanayi, devlet tarafından seçilen alanlara yönlendirildi...

Elektronik, makine, kimya ve diğer ileri endüstrilerde yeni firmalar kuruldu ve bir anlamda bu firmaların üretim yapacakları alanlar devlet tarafından planlandı...

1974 ile 1979 yılları arasında ülkenin kişi başına düşen geliri beş kattan fazla arttı...

Park'ın başlangıçta hayali kabul edilen kişi başına 1000 dolar gelir hedefine öngörülenden dört yıl önce erişildi...

İhracat artışında ise başarı daha da hızlıydı: 1970'lerin başında 1.5 milyar dolar civarında ihracat yapan Güney Kore 1980'e gelmeden 15 milyar dolar sınırını aşmıştı...

Chang kitabında diyor ki; "Ülkenin ekonomik kalkınma saplantısı, eğitimimizde de yansımaları tam olarak gösterdi. Yabancı sigara içenleri açığa çıkarmanın bile vatanseverlik görevimiz olduğunu öğrendik. Ülke, ihracattan kazandığı her kuruş dövizini daha iyi endüstrilerin geliştirilmesi için makine ve diğer girdilerin ithalatında kullanma ihtiyacı duyuyordu. Değerli yabancı paralar, ülkenin fabrikalarındaki ihracat savaşında çarpışan sanayi askerlerimizin gerçek kanı ve teriydi. Değersiz şeylere bunları israf edenler vatan hainiydiler..."

Kısaca, Güney Kore'de endüstriyel kalkınma amacıyla zaruri olmayan herhangi bir şey için döviz harcamak yasaklandı. İthalat; yasaklar, yüksek tarifeler ve ağır vergiler aracılığıyla caydırıldı...

Öyle ki, Chang, "1970'lerin sonunda hükümetin özel izniyle Danimarka kurabiyeleri ithal edildiğinde yaşanan küçük çaplı ulusal rahatlama hissini hatırlıyorum" diyor...

Tabii, "Kore'nin ekonomik mucizesinin karanlık taraflarından" da bahsediyor Chang...

Çocuk işçi çalıştırılmasından karın tokluğuna çalışmak zorunda kalan yığınlara...

Hızlı sanayileşme dönemiyle gelen zorlu iç göçten, her yerde bitiveren gecekondu mahallelerine... Ardından hızla büyüyen orta sınıflar için yapılan yeni apartman blokları...

Zaman farkıyla da olsa, bizim de yakından bildiğimiz benzer hikayeler...

Chang, gecekondu mahallelerinin hep daha uzak yerlere gitmek zorunda kaldığını, sakinlerinin de bazılarının bu yolculuğu şehrin ana çöplüğü olan Nanji Adası'nda çöp toplarken bitirdiklerini anlatıyor. 2002 Dünya Kupası esnasında gördüğümüz etkileyici Seul Stadyumu'nu çevreleyen güzel parklar adadaki eski çöp alanının üstüne

inşa edilmiş... Ve bu çöp alanının bir bölümü bugün, daha önce buraya dökülen organik materyallerden kaynaklanan metan gazıyla çalışan ultramodern ölçülerde çevreci bir elektrik santraline sahipmiş...

Bütün bu sorunlarla birlikte, Kore'nin son 40-50 yıldaki ekonomik büyümesi tek kelimeyle olağanüstü...

Ve bunun sonucunda yaşadığı toplumsal dönüşüm de...

1980'lerin başına kadar Ekvador, Mauritius ve Kosta Rika'ya eşit düzeyde bir orta gelir ülkesi iken Güney Kore bugün artık satın alma gücüne göre 1.7 trilyon dolara varan ekonomik büyüklüğü ile 'zengin' bir ülke sayılıyor... 50 milyon nüfuslu ülkede kişi başı milli gelir 25 bin doların epey üzerinde...

İhracatı ise Türkiye'nin 2023 hedefi olan 500 milyar dolara dayandı bile... Ve bunun dörtte birinden fazlası ileri teknolojik ürünlerden oluşuyor!

1980'lerin taklitçisi Güney Kore, bugün dünyanın en 'icatçı' en 'yenilikçi' ülkelerinden biri...

IBM makinelerinin sökölüp, parçaların kopyalanıp yeniden birleştirildiği 'kopya' bilgisayarların... Nike ayakkabılarının ve Louis Vuitton çantalarının büyük miktarlarda seri üretiminin yapıldığı 'korsan cenneti" Güney Kore, bugün, Amerikan Patent Bürosu tarafından verilen patentlerin sayısı bakımından en üstte yer alan beş ülkeden biri...

Uzun söze gerek yok! Nokia'nın Microsoft'a satılmak durumunda kaldığı bir dönemde, Apple ile Samsung arasında dünya çapında süren nefes kesen teknoloji yarışını anımsamak, bugünkü Güney Kore'yi kavramak için yeterli...

Güney Kore, bugün zarif cep telefonları ihraç eden bir ülke olmanın yanı sıra, insanları daha iyi beslenen, çok daha uzun yaşayan, çok daha az bebek kaybeden bir ülke aynı zamanda...

Chang, Kore'nin ilerlemesini adeta Haiti'nin İsviçre'ye dönüşmesine benzettikten sonra soruyor: "Bu mucize nasıl mümkün oldu?" Ve hemen arkasından ekliyor: "Pek çok iktisatçı için cevap

basittir: Kore serbest piyasanın emirlerini izlediği için başarılı olmuştur!" İzin verirsiniz, öyle olup olmadığını da haftaya tartışalım...

YAŞAM KALİTESİ EN YÜKSEK OLAN ÜLKELER

1-Hollanda	7-Avusturya
2-Danimarka	8-Umman
3-İsviçre	9-Avustralya
4-Lüksemburg	10-Norveç
5-Finlandiya	51-Türkiye
6-İzlanda	

GÜNEY KORE VE GANA

1950’de başlayıp 3 yıldan fazla süren iç savaş sonrasında Güney Kore dünyanın en fakir yerlerinden biriydi.1960’lı yılların başında, Güney Kore’nin kişi başına geliri 80 dolar düzeyindeydi.Aynı dönemde Gana’nın kişi başına geliri 180 dolardı.

İŞ DÜNYASININ DOGMALARI

İlk önce tanım: Dogmatizm, a priori ilkeler, çeşitli öğretiler ve "asla değişmeyeceği kabul edilen mutlak değerleri" kabul eden, bu bilgilerin "mutlak hakikat" olduğunu, inceleme, tartışma yahut araştırmaya ihtiyacın olmadığını savunan anlayışa verilen isimdir. Bu tür savlara, öğretilere ve inançlara ise "dogma" denir.

Kıdemliler;

- İhracat! Tabii ki önemli, iyi de ne kadar?
- Kâr! İyi de ne kadar? Nerede durmalı?
- Büyüme! İyi de ne kadar? Ne pahasına?
- Verimlilik! İyi de ne kadar? Nerede?

Yeniler;

- Sürdürülebilirlik! İyi de ne kadar? Nereye kadar? Nasıl?
- Dijitalleşme! İyi de ne kadar? Ne pahasına? Hangi maliyetle?
- Endüstri 4.0! İyi de ne kadar? Hangi alternatif maliyetle?

Eminim ekleyeceğiniz çok vardır, ben burada keseyim, kolay kolay bitmez bu liste!

Aman yanlış anlaşılmasın, bunların hiçbirine karşı değilim, aksine çoğunun "özel" danışmanlığını veriyorum. Karşı olduğum; tüm bu kalemlerin geçmişte de, bugün de maruz bırakıldıkları "klişe yaklaşım".

"Duy veya duyurul -> moda olsun -> birileri ajandana soksun -> birileri sponsorluğunu yapsın -> uygulamaya almaya çalış -> ciddi maliyetlere katlan -> "bize uygun değilmiş" deyip çöpe at -> başta yetişmiş insan gücün bir sürü kaynağı heba et -> 0 + 0 elde var sıfır" kısır döngüsü. Elbette ki "başarılı örnekleri" tenzih ederek yazıyorum bu satırları ama şahit olduğum projelerin çoğu bu kısır döngüyü takip ediyor.

En güncel örneği "asgari ücret" üzerinde bir kısım ihracatçımızın kopardığı fırtına; efendim, 500-600 USD'i bulursa ihracatımız bu işten büyük zarar görürmüz. Yumuşak karnımız ülkece şu anda ihracat ya, efendiler "aba altından sopa göstermeye" hak buluyorlar kendilerinde. Ben de çok iyi yapabiliyorum söz konusu artışın oluşturacağı mali yük hesabını, iyi de yıllardan bu yana ihracat yetkinliğinizi neden "ucuz işgücü" üstüne kurdunuz? Defaatle yazmışımdır, neden devlet ricalinin uçakları ile ülke ülke gezerek kendi yapılanmanıza, kadronuza, kurgunuza hiç yatırım yapmadan büyüdünüz? Mecbur musunuz bu kadar "kârlı" olmaya! Marjınız düşün biraz, asgari ücret dışında cephane bulmaya çalışın, özellikle "kadronuz / kurgunuz / kaynaklarınız / rotanız" üzerinde emek harcayın, yatırım yapın, rekabet avantajını buralarda elde etmeye uğraşın.

Yukarıdaki her kalemle ilgili söylenecek çok şey var, devamı sizin yorumlarınızda olsun.

DÜNYANIN EN FAZLA YEMEK YİYEN 10 ÜLKESİ

Bahreyn - 4,012.45 kcal

ABD - 3,868.28 kcal

İrlanda - 3,850.50 kcal

Belçika - 3,824.21 kcal

Türkiye - 3,762.08 kcal

Avusturya - 3,738.94 kcal

Almanya - 3,647.81 kcal

İtalya - 3,620.56 kcal

Katar - 3,609.15 kcal

Romanya - 3,599.76 kcal

YURTDIŞINDAN TÜRKİYE'YE GETİRİLEN TELEFON KULLANIM HARCI

2012' de 100 TL idi.

2018'de Cumhurbaşkanlığı sisteminden önce
500 TL idi.

Seçim öncesi 6.091 TL idi.

Seçim sonrası ve şimdi 20 Bin TL oldu.

11 yılda 100 TL'den 20.000TL'ye çıkması neyi
gösterir ?

BUNU OKULDA ÖĞRENEMEZSİNİZ!

Afrika = 30,37 milyon km²

- Çin = 9,6 milyon km²
- ABD = 9.8 milyon km²
- Avrupa = 10,18 milyon km²
- Afrika; Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nin toplamından daha büyüktür.
- Afrika, Dünya tarım arazilerinin yaklaşık %60'ına sahiptir.
- Afrika, hammadde rezervinin %90'ına sahiptir.
- Afrika, dünya altın rezervinin %40'ına sahiptir.
- Afrika; elmas rezervinin %33'üne sahiptir.
- Afrika, özellikle Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Dünya koltan rezervinin %80'ine sahiptir.
- Afrika; dünya kobalt rezervinin %60'ına sahiptir (otomobil aküleri üretimi için mineral).
- Afrika; petrol ve doğal gaz açısından zengindir.
- Afrika; (Namibya) Dünya'nın en uzun sahillerinden birine sahiptir.
- Afrika; manganez, demir ve tahta açısından da zengindir.
- Afrika; Çin'in üç katı, Avrupa'nın üç katı, Amerika Birleşik Devletleri'nin üç katı büyüklüktedir.
- Afrika, yaklaşık 35 milyon km² alana sahiptir (30 415 875 km²).
- Afrika'nın 1.3 milyar nüfusu vardır (Çin 9,6 milyon km²'de, 1.4 milyar nüfusa sahiptir.)

Bu da; Afrika'nın neredeyse nüfussuz olduğu anlamına gelmektedir.

- Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin tarım arazileri tüm Afrika'yı doyurabilir.
- Afrika'nın tarıma elverişli arazisi; tüm dünyayı doyurmak için ekilebilir.
- Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin çok önemli nehirleri bulunmaktadır.
- Afrika; dans, müzik, mimari, heykel vb açısından kültürel olarak farklı bir kıtadır.
- Afrika, Batı'nın laboratuvarlarında değiştirdiği, 30.000 ilaç için bitki veriyor.
- Afrika; 2050'de 2.5 milyar olacak genç bir dünya nüfusuna sahiptir.
- AFRIKA İNSANLIĞIN GELECEĞİNİ TEMSİL ETMEKTEDİR

Afrika kıtası, tarımsal üretim ürünlerinin büyük bir üreticisi ve ihracatçısıdır.

Eğer Afrika; kendi işletme ve üretim araçlarını devralırsa, kısa sürede Dünya zirvesine oturacak ve dünyanın geri kalanı üçüncü dünya ülkesi haline gelecektir.

AVRUPA'DA ASGARİ ÜCRETİ ÇALIŞAN ORANI

Türkiye %57

Romanya %21

Polonya %17

Bulgaristan %14

Litvanya %13

İrlanda %11

Hırvatistan %10

AB ortalaması %9

Almanya %6

Hollanda %3

**Ve listedeki ülkeler arasında en düşük
asgari ücret Türkiye'de.**

ULUSAL ZİNCİR VE YAKLAŞIK ŞUBE SAYILARI

A101	12.141
BİM	10.316
ŞOK	10.103
MİGROS	2.646
SEÇ MARKET	2.300
EKOMİNİ	2.195
TARIM KREDİ	1.900
CARREFOUR	850
HAKMAR	300
FILE	200

ÇİN MALI

Bir alman Ekonomi profesörün kızı BEBEK ARABASI alacak, Almanya'da 700 Euro,internette ÇİN malı muadili 250 Euro..

Babasına soruyor NE yapıyım diye.

Babası hiç birşey söylemiyor..

Kız gidiyor alman malı arabayı 700 Euro'ya alıyor..

Babası soruyor neden pahalı alman ürününü seçtin diye..

Kızı,ben eğer ÇİN malını alsaydım

-O para DIŞARI gidecekti..

-Alman ürünü satılmayınca,fabrikalar İŞÇİ çıkaracaktı..

İşsiz insanlar HARCAMA YAPAMAYACAKLARI için devletin geliri düşecekti..

-Devletin geliri düştüğü için benim çocuğuma iyi bir EĞİTİM veremiyecekti..

-GÜVENLİĞİNİ iyi sağlayamayacaktı.

-Yeterli SAĞLIK hizmeti veremiyecekti..

Ben alman malı almakla "Çocuğumun GELECEĞİNİ GARANTİ ALTINA aldım" demiş..

Babada gururlanarak içinden, ben görevimi iyi yapmışım demiş.

İşte, onun için Almanya'nın yıllık 225 Milyardolar dış ticaret FAZLASI var..

Biz de Milliyetçiliğimiz sadece lafla yerli ve milli olduğumuz için 460 Milyar dolar

BORCUMUZLA;

'Ödeme gücümüz varki veriyorlar" diye GURUR duyarak gezen insanların ülkesiyiz.

Demekki Türkiyede eskiden kutlanan

YERLİ MALI haftasını boşuna kaldırtmamışlar...

100 TRİLYON DOLARLIK EKONOMİ, 8 MİLYARLIK **DÜNYA NÜFUSU**

1900 yılında 3,42 Trilyon ABD doları olan dünya ekonomisi büyüklüğü, 2000 yılında 62 trilyona, 2022 yılında ise 100 trilyon dolara geldi.

1900 yılı başında 1,6 milyar olan dünya nüfusu ise 120 yıl içinde 8 milyara çıktı.

Paylaştığım yaklaşık 1 dakikalık dünya uçuş trafiği simülasyonu, 24 saatlik dilimde uçuş yoğunluğunu ve koridorlarını gösteriyor. Sizlerin de göreceği gibi; Asya, Amerika, Antartika ve Avustralya'daki dev toprakların büyük kısmında aslında medeni bir yaşam yok.

Dünyadaki üretim ve ticaretin büyük kısmı; Kıta Avrupası merkezde olmak üzere Kuzey Amerika, Güney Amerika'nın doğusu, Doğu Asya ve Güney Asya üzerinden çalışmaktadır.

Türkiye müthiş bir jeopolitik konuma sahiptir. Türkiye'den 67 ülkeye sadece 4 saatlik bir uçuşla gidilebilmektedir. Türkiye'de ilk, orta ve yüksek öğrenime devam eden 28,5 milyon çocuk ve gencimiz var. Bu sayı bile Avrupa'daki 47 ülkenin toplam nüfusundan daha fazladır.

2050'ye kadar bu itici gücümüzü en iyi şekilde değerlendirip yeni Türkiye'nin yeni umutlarına koşma zamanıdır. Atatürk'ün mirasını hedeflediği yere taşıma zamanıdır. Kişibaşı milli geliri 30 yıl içinde 30 bin doların üzerine çıkarma zamanıdır.

Türkiyeyi dünyaya üreten, teknolojide lider bir ülke yapabiliriz.

Bu coğrafya, vatandaşlarının refah, gençlerinin umut içinde olduğu bir geleceğin yeşerdiği bir yer neden olmasın?!

Abartmıyorum Volvo'nun yeni modellerini yapan mühendis bile halen 15 sene önce yaptığı arabaya biniyor,

Neden yeni yaptığınızı kullanmıyorsunuz?, diye sorduğumda "Çünkü ihtiyacım yok" diyor!

Düşünsenize ne kadar eski araba kullanıyor olsa da "İşte bu adam Volvo'nun mühendisi" diyorlar o kadar !..

Ve işte insanlar da buna bakıyor arkadaşlar...

Geriye kalan benim telefonumun modeliymiş, ayakkabımın markasıymış, nerede kiminle ne yediğimmiş.

Yemin ediyorum kimsenin umrunda bile değil arkadaşlar.

Çünkü bunlarla adam yerine konulmuş olmuyorsunuz !...

Umarım az da olsa bir şeyler anlamışsınızdır da geleceğinizi düşünüp ailelerinize acı çektirmezsiniz!

SON YILLARDA GÖRDÜĞÜM EN NET BİLGİ VE TESPİT

Biz nasıl ihracat için üreterek büyüyen ülke oluruz?

40 yıldır borçlanarak ve tüketerek büyümede yol bitti, yeni bir vizyona ülke olarak ihtiyacımız var.

Hepimiz tespit yapabiliyoruz da "nasıl?" sorusunun altını doldurmamız gerekiyor.

Ölçek ekonomisini öğrenmemiz gerekiyor.

Firmalarımızın her biri şu anki ihracatlarını katlayarak arttırmak için "ne yapmalıyım?" Listesi çıkarmalı, değişime dönüşüme yönelmeli. Listede ihracat büyüklüğü olarak yerimizi bulalım ve "Buraya razı mıyım? Halimden memnun muyum ?" diye firma sahipleri ve genel müdürleri olarak bir durup düşünelim. Memnunum diyen sayısı bir elin parmaklarının sayısını geçmez. Profesyonel yönetimlere geçiş, vizyoner değişim kararlılığı ve doğru adımları firmalarımız atmalı, başka yolu yok.

Ülkemiz için,
Başlangıç yolu Ar-Ge / Ür-ge
Çıkış yolu üretim,
Satış yolu ihracat.
Sağlıkla kalın, sevgilerimle

GELİŞİM ODAKLI VE DENGELİ BİR YAŞAM İÇİN 10 JAPON KAVRAMI

İkigai'yi artık hepimiz biliyoruz. Japon kültüründen hayata farklı bir bakış açısı ile yaklaşmamıza imkan verebilecek diğer önemli kavramları incelemek istersek;

•Omoiyari: Başkalarını önemsemek ve onlara içtenlikle ilgi göstermek anlamına gelir. Spor müsabakalarından sonra etrafı temizleyerek oradan ayrılan Japon taraftarlar gibi örnekler verilebilecek Omoiyari uygulamasının, başkalarına karşı şefkat ve empati kurmaya yardımcı olduğu söylenir.

•Wabi-sabi: Bizi kusurlarımızı kucaklamaya ve hayatın doğal döngüsünü kabul etmeye teşvik eden bir kavramdır; biz de dahil olmak üzere hayattaki her şey bir akış halindedir. Değişmeyen tek şey değişimdir, her şey geçicidir ve hiçbir şey tam değildir.

Bu yaklaşımla, minnettarlığı, kabullenmeyi ve mükemmellik yerine mükemmellik için çabalamayı öğrenebiliriz.

•Mottainai: Sahip olduğumuz kaynaklara saygı duymak, israf etmemek ve şükran duygusuyla kullanmak demektir. Bu kavram, bizi eylemlerimiz konusunda bilinçli olmaya ve bu dünyayı daha sürdürülebilir hale getirmeye yardımcı olacak yollar düşünmeye davet eder.

•Shin-Gi-Tai: "Akıl, teknik ve beden" olarak tercüme edilebilir. Akıl, teknik ve beden, dövüş sanatlarında kullanılan maksimum performans için kullanılan üç unsur olmakla beraber bu kavramlar herhangi bir alana uygulanabilir. Performansın yalnızca teknik becerilere değil, kesintisiz konsantrasyon sırasında stres ve aksiliklerle başa çıkabilecek bir zihniyet gerektirdiği satranç oyunu örnek verilebilir.

Sağlıklı bir vücut ve zihin, herhangi bir beceriyi geliştirmenin temelidir.

•Shu-Ha-Ri: "Öğrenci hazır olduğunda öğretmen ortaya çıkar. Öğrenci gerçekten hazır olduğunda ise öğretmen ortadan kaybolur." Tao Te Ching

Shu-Ha-Ri, "takip et, ayrıl ve aş" olarak tercüme edilir. Bir tekniğin nasıl öğrenileceği ve ustalaşılacağı hakkında düşünmenin yoludur. Bilgi edinmenin 3 aşaması:

•Shu: Bir ustanın öğretisini takip ederek temel bilgileri öğrenin. (Büyük ustaların eserlerini taklit etmek gibi)

•Ha: Denemeye başlayın, ustalardan öğrenin ve öğrendiklerinizi pratiğe entegre edin.

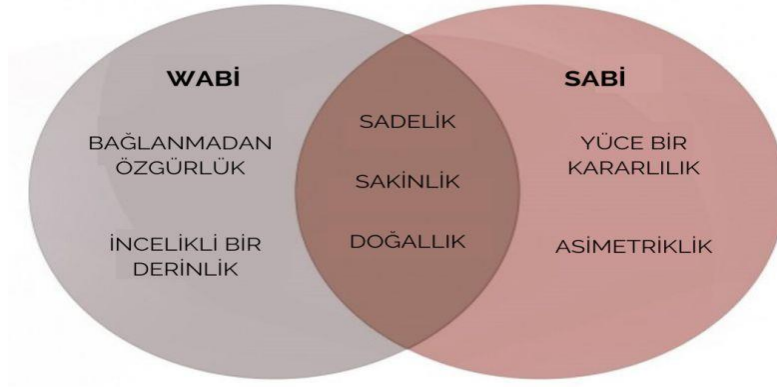
•Ri: Bu aşama, yeniliğe ve öğrenmeyi farklı durumlara uyarlamaya odaklanır.

•Kaizen: Küçük ama devam eden olumlu değişikliklerin önemli olabileceği teorisine dayanan bir sürekli iyileştirme yöntemidir. Bize varsayımları ve mükemmeliyetçiliği bırakmamızı hatırlatır, ilerici bir yaklaşım benimsemeyi öğretir.

•Mono No Aware: Bu kavram, şeylere ve onların kaçınılmaz geçişine karşı empati kurmayı tanımlar, hayattaki hiçbir şeyin kalıcı olmadığını hatırlatır.

•Omotenashi: Bir ödül beklemeden en iyi hizmeti sunmaktır. Japon kültürünün önemli bir parçasıdır ve topluma derinden kök salmıştır.

•Ho-Ren-So: "Rapor et, bilgilendir ve danış" olarak tercüme edilir. Bir Japon organizasyonundaki tüm iletişim, işbirliği ve sağlıklı bilgi paylaşımının temelini oluşturur. İletişim hattının köklerine odaklanır, bilgi akışını düzenler ve sorunların tekrar etmesini engeller.

SATILAN TERMİK SANTRALLER

1. Seyitömer Termik Santrali
2. Kangal Termik Santrali
3. Yatağan Termik Santrali
4. Çatalağzı Termik Santrali
5. Yeniköy Termik Santrali
6. Orhaneli Termik Santrali
7. Tunçbilek Termik Santrali
8. Soma Termik Santrali

SATILAN HİDROELEKTRİK SANTRALLERİ

1. Ataköy Hidroelektrik
2. Beyköy Hidroelektrik

3. Çıldır Hidroelektrik
4. İkizdere Hidroelektrik
5. Kuzgun Hidroelektrik
6. Mercan Hidroelektrik
7. Tercan Hidroelektrik
8. Murgul Hidroelektrik
9. Denizli Jeotermal Santrali

SATILAN ŞEKER FABRİKALARI

1. Kırşehir Şeker Fabrikası
2. Turhal Şeker Fabrikası
3. Çorum Şeker Fabrikası
4. Elbistan Şeker Fabrikası
5. Muş Şeker Fabrikası
6. Erzincan Şeker Fabrikası
7. Erzurum Şeker Fabrikası
8. Afyon Şeker Fabrikası
9. Bor Şeker Fabrikası
10. Alpullu Şeker

SATILAN TEKEL BİNALARI

1. Adana
2. Balıca
3. Bitlis
4. İstanbul Sigara
5. Malatya,

6. Tokat
7. Yavşan Tuzlası
8. Ayvalık Tuzlası
9. Çamaltı Tuzlası
10. Çankırı K Tuzlası
11. Tuzluca Tuzlası
12. Sekili Tuzlası
13. Kağızman Tuzlası
14. Kaldırım Tuzlası
15. kayakcık Tuzlası

SÜMER HOLDİNG'E BAĞLI ŞİRKETLER

1. Mazıdağ Fosfat Tesisleri
2. Adıyaman İşletmesi
3. Malatya İşletmesi
4. TÜMOSAN İşletmesi
5. Bakırköy Konfeksiyon San.
6. Erzincan Şeker Fabrikası
7. Erzurum Şeker Fabrikası
8. Afyon Şeker Fabrikası
9. Bor Şeker Fabrikası
10. Alpullu Şeker

SATILAN LİMANLAR

1. Mersin Limanı
2. İskenderun Limanı

3. Samsun Limanı
4. Bandırma Limanı
5. Derince Limanı
6. Salıpazarı Limanı (Galataport)
7. Tekirdağ Limanı
8. Çeşme Limanı
9. Kuşadası Limanı
10. Dikili Limanı
11. Trabzon Limanı

DİĞER SATILAN ŞİRKETLER

1. Seyitömer Linyitleri
2. Güney Ege Linyitleri
3. Murgul Bakır İşletmesi
4. Samsun Bakır İşletmesi
5. Yeniköy Linyitleri İşletmesi
6. Bursa Linyitleri İşletmesi
7. Sakarya Traktör Sanayi
8. Ereğli Demir ve Çelik
9. Eti Alüminyum
10. Eti Bakır
11. Eti Elektrometalurji
12. Eti Gümüş
13. Eti Krom
14. Gübre Fabrikaları
15. PETKİM
16. TÜRK TELEKOM
18. TÜPRAŞ

19. SEKA Kâğıt Fabrikası

AKP iktidara geldiğinden bugüne dek toplanan toplam vergi tutarı 2 trilyon 700 milyar \$'dır.

Yurt dışından alınan kredi 454 milyar \$'dır.

Özelleştirmeden elde edilen gelir 71 milyar \$'dır.

Hazine ise 60 milyar \$ eksi bakiyededir..

Bu demektir AKP döneminde toplam 3 trilyon 285 milyar \$ para harcanmıştır. Bu parayı 20 yıla bölersek yılda 164 milyar 250 milyon \$ harcanmış demektir. Bu rakamla yılda 96 Osman Gazi köprüsü yapılır. 41 Keban barajı yapılır. 23 adet şehir hastanesi yapılır. 320 adet Tokat havalimanı yapılır.

Hükümetin hizmet diye dayattığı tüm yatırımlar hazineden beş kuruş çıkmadan, vatandaşı 10-20 yıl arası borçlandırarak üstelikte fahiş fiyatlarla yapılan rant yatırımlarıdır.

Öyleyse kasada olması gereken 3 trilyon 285 milyar \$ nerededir ?

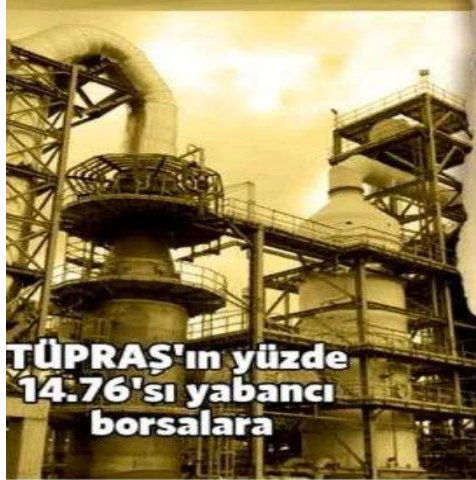
**Kuşadası Limanı
Yatırımcılara**

**İzmir Limanı
Hong Kong'lulara**

**POAŞ
Avusturyalılara**

**TÜPRAŞ'ın yüzde
14.76'sı yabancı
borsalara**

SATILAN BAZI KURULUŞLAR

- Türk Telekom
- PETKİM
- TEDAŞ
- TÜPRAŞ
- BORÇELİK
- Seydişehir Eti Alüminyum A.Ş
- Oymapınar Barajı
- ETİ Alüminyum'a ait madenler
- Kıbrıs Havayolları
- SEKA'ya ait tüm tesisler
- Sümer Bank'a ait tüm tesisler
- TEKEL'e ait tüm tesisler
- THY USAŞ
- TDİ Trabzon Limanı
- TDİ Dikili Limanı
- TDİ Kuşadası Limanı
- EBÜAŞ-MEYBUZ
- ESGAZ
- BURSAGAZ
- ETİ Bakır, ETİ Gümüş , ETİ Krom
- ETİ Elektrometalurji A.Ş
- TCDD Mersin Limanı
- Adapazarı Şeker Fabrikası
- Ereğli Demir Çelik Fabrikası
- İskenderun Demir Çelik Fabrikası
- Ereğli Limanı
- İskenderun Limanı
- Yarımca Limanı
- Yarımca Porselen Fabrikası
- Kırıkkale Çelik Boru Fabrikası
- TAKSAN
- GERKONSAN
- TZD Sakarya işletmesi
- Çayeli Bakır işletmeleri A.Ş
- KBi Samsun işletmesi
- DiV-HAN A.Ş
- Amasya Şeker Fabrikası
- Kütahya Şeker Fabrikası
- iGSAŞ Kütahya Gübre Varlıkları
- EBÜAŞ'a ait tesisler
- Ataköy Turizm A.Ş.
- Ataköy Otelcilik A.Ş.
- Ataköy Marina Ve Yat işletmesi
- TDİ Karadeniz Gemisi
- Romanya'daki Silisli Sac Fabrikası
- Divriği Demir Madeni
- Hekimhan Demir Madeni

SON 20 YILIN DOĞUM ORANLARI

Son 20 yılın doğum oranları

Daha fazlası için bizi takip edin [📌 dogruveri](#) [📺 dogruveri](#) [📱 dogru_veri](#)

* Kaba doğum hızı, bin nüfus başına düşen canlı doğum sayısını ifade etmektedir.

* Toplam doğurganlık hızı, bir kadının doğurgan olduğu dönem olan 15-49 yaş grubunda doğurabileceği ortalama çocuk sayısını ifade etmektedir.

Yıl	Doğum sayısı	Kaba doğum hızı (‰)	Toplam doğurganlık hızı (Çocuk sayısı)
2002	1.229.555	18,6	2,17
2003	1.198.927	17,9	2,09
2004	1.222.484	18,1	2,11
2005	1.244.041	18,2	2,12
2006	1.255.432	18,1	2,12
2007	1.289.992	18,4	2,16
2008	1.295.511	18,2	2,15
2009	1.266.751	17,6	2,10
2010	1.261.169	17,2	2,08
2011	1.252.812	16,9	2,05
2012	1.294.605	17,2	2,11
2013	1.297.505	17,0	2,11
2014	1.351.088	17,5	2,19
2015	1.336.908	17,1	2,16
2016	1.316.204	16,6	2,11
2017	1.300.258	16,2	2,08
2018	1.256.282	15,4	2,00
2019	1.189.939	14,4	1,89
2020	1.117.942	13,4	1,77
2021	1.083.336	12,9	1,71
2022	1.035.795	12,2	1,62

Kaynak: TÜİK

1	Gaziantep OSB	241.057
2	İstanbul İkitelli OSB	230.161
3	Ankara İvedik OSB	120.119
4	Tekirdağ Çerkezköy OSB	77.191
5	Kayseri OSB	65.185
6	Bursa OSB	62.175
7	Ankara Ostim OSB	60.095
8	Manisa OSB	58.681
9	Konya OSB	54.239
10	İzmir Atatürk OSB	50.146

Kaynak: OSBÜK

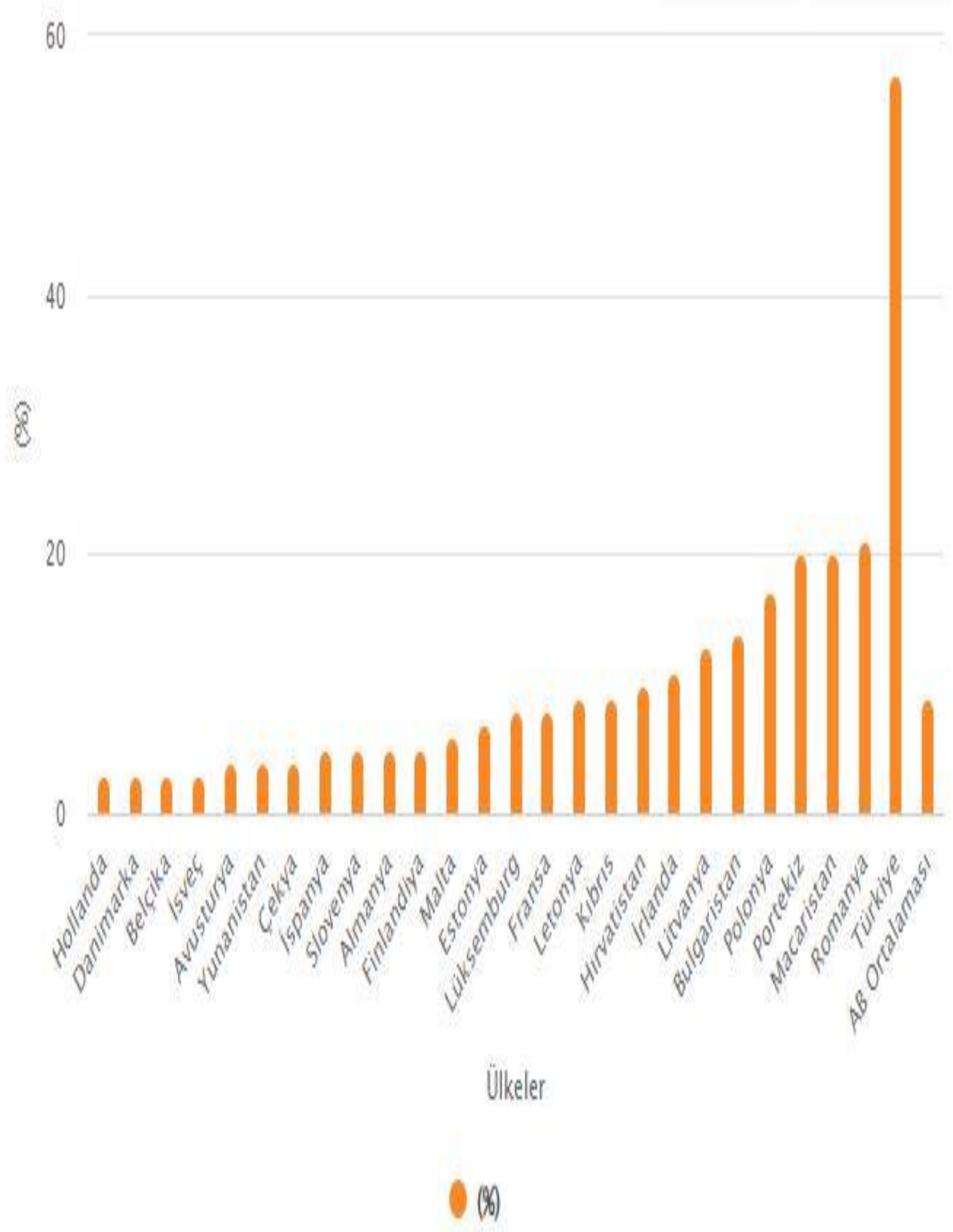
[illegible]

SEKTÖRLERİN KİLOGRAM BAŞINA İHRACAT DEĞERLERİNDEKİ DEĞİŞİM

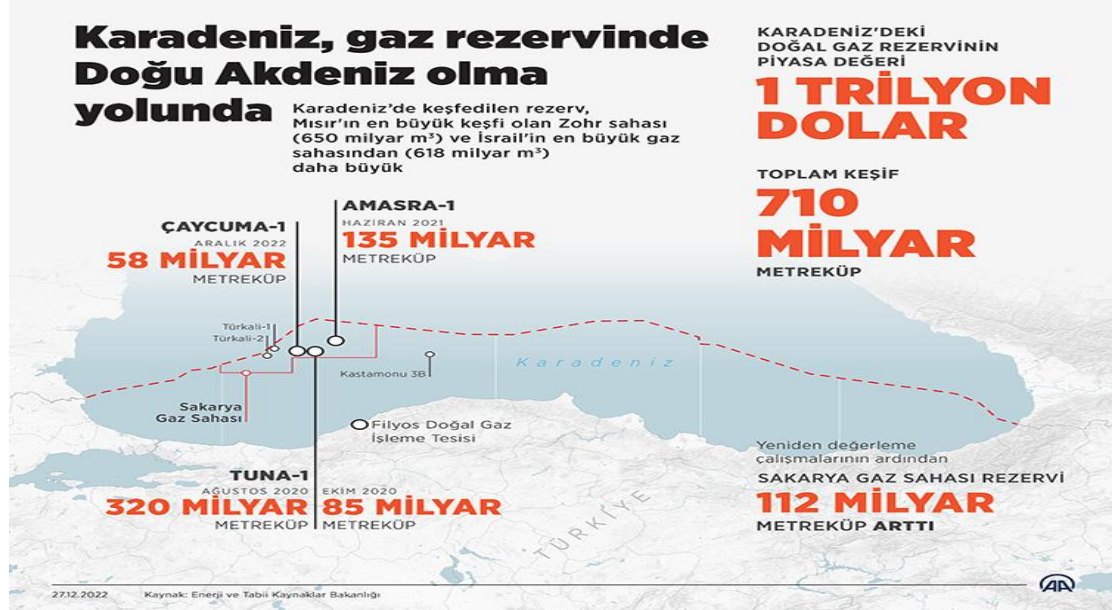
Sektörlerin kilogram başına ihracat değerlerindeki değişim (\$)

Sektör	2015	2019	2021	2022	2019/2022 değişim (%)
Gemi ve Yat	3,9	2,5	7,0	8,8	257,97
Çelik	0,6	0,7	0,9	1,1	68,48
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	0,9	0,8	0,9	1,2	54,22
Elektrik Elektronik	3,7	3,2	3,6	4,8	49,45
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	0,9	0,7	0,9	1,1	47,16
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	2,1	2,0	2,4	2,7	36,20
Demir ve Demir Dışı Metaller	3,6	3,4	4,0	4,6	35,90
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	0,2	0,1	0,1	0,1	34,24
İklimlendirme Sanayii	4,1	4,3	4,6	5,4	26,08
Zeytin ve Zeytinyağı	2,2	1,9	2,1	2,4	24,20
Meyve Sebze Mamulleri	1,0	0,9	1,0	1,1	21,90
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	1,5	1,2	1,2	1,4	16,22
Madencilik Ürünleri	0,2	0,2	0,2	0,2	16,12
Makine ve Aksamları	5,8	5,2	5,6	6,0	14,92
Halı	3,3	2,9	3,2	3,3	12,55
Tekstil ve Hammaddeleri	4,5	4,0	4,1	4,5	12,19
Kuru Meyve ve Mamulleri	3,3	2,9	3,2	3,2	9,56
Yaş Meyve ve Sebze	0,6	0,6	0,6	0,6	6,79
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	15,9	13,2	13,2	14,1	6,46
Otomotiv Endüstrisi	6,4	6,9	7,0	7,0	1,38
Deri ve Deri Mamulleri	12,8	10,3	9,2	10,2	-1,43
Süs Bitkileri ve Mamulleri	1,7	1,9	2,0	1,8	-4,76
Savunma ve Havacılık Sanayii	24,8	61,9	50,4	57,5	-7,12
Tütün	7,6	7,1	6,8	6,5	-8,49
Diğer Sanayi Ürünleri	4,7	6,4	5,3	5,8	-9,53
Mücevher	761,5	664,9	754,3	593,2	-10,78
Fındık ve Mamulleri	11,8	6,3	6,5	5,6	-11,58

AB ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE ASGARİ ÜCRET ÇİVARINDA ÇALIŞANLARIN ORANI

KARADENİZ GAZ REZERVİNDE DOĞU AKDENİZ OLMA YOLUNDA

100 BİN TL'LİK ARABA İÇİN ÜLKELER NE KADAR VERGİ VERİYOR ?

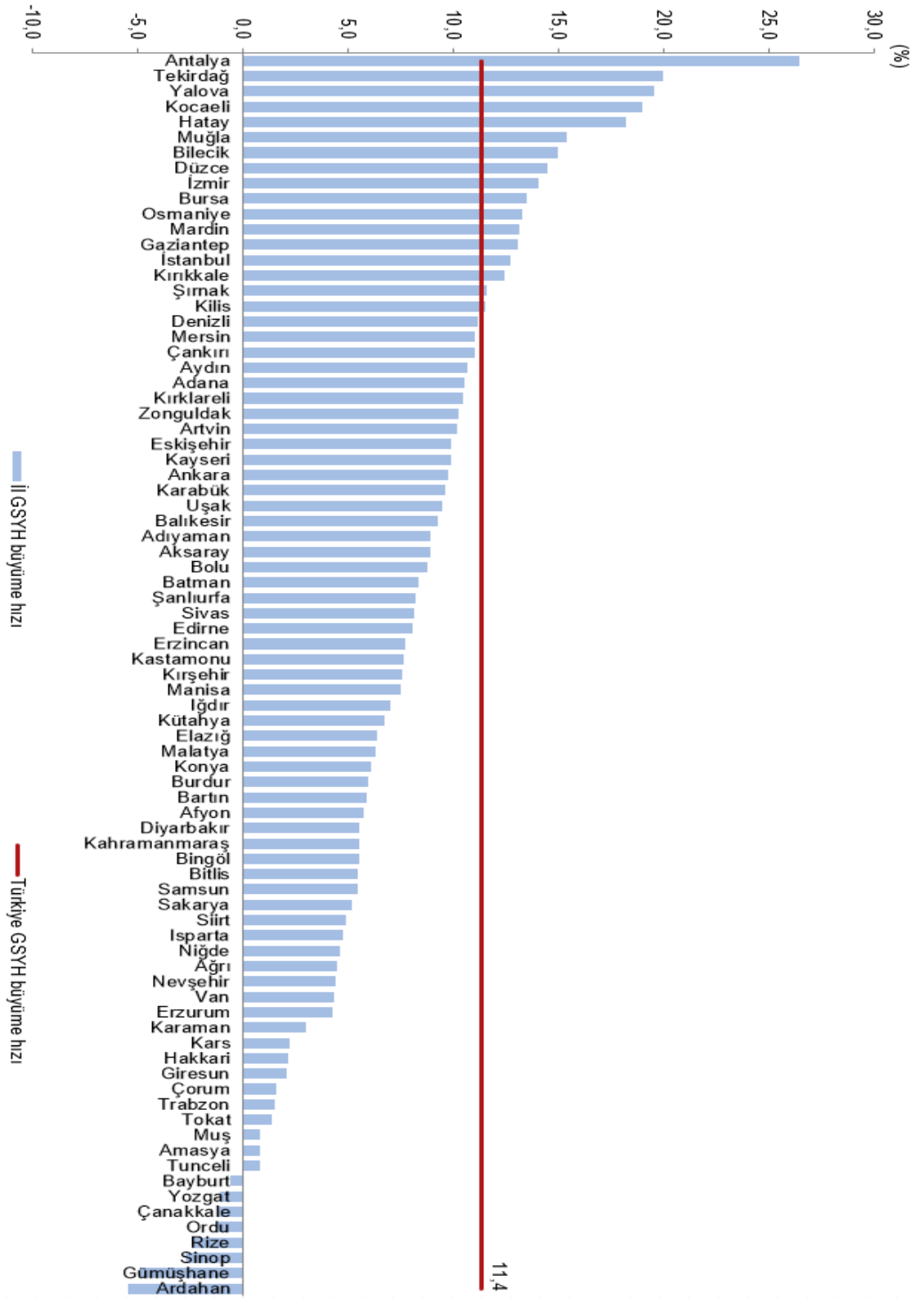
100 bin TL lik bir araba için hangi ülke ne kadar vergi alıyor?

ÜLKE	KDV %	ÖTV ve diğer vergiler		VERGİLİ FİYATI	
		Min %	Max %	Min (TL)	Max (TL)
Türkiye	18%	45%	220%	171,000	377,600
Almanya	19	ÖTV YOK		119,000	
Avusturya	20		32%	120,000	132,000
Belçika	21	ÖTV YOK		121,000	
Bulgaristan	20	ÖTV YOK		120,000	
Çekya	21	ÖTV YOK		121,000	
Çin	10	ÖTV YOK		110,000	
Danimarka	25	85% (Teşvikli)	150%	125,000	312,500
Estonya	20	ÖTV YOK		120,000	
Finlandiya	24	2.7%	50%	124,000	186,000
Fransa	20	ÖTV YOK		120,000	
G.Kore	10	5%	30%	110,000	130,000
Hırvatistan	25	ÖTV YOK		125,000	
Hindistan	12		28%	112,000	128,000
Hollanda	21	ÖTV YOK		121,000	
İngiltere	20	ÖTV YOK		120,000	
İrlanda	23	ÖTV YOK		123,000	
İspanya	21		14.75%	121,000	138,847
İsveç	25	ÖTV YOK		125,000	
İtalya	22	ÖTV YOK		122,000	
Letonya	21	ÖTV YOK		121,000	
Litvanya	21	ÖTV YOK		121,000	
Lüksemburg	17	ÖTV YOK		117,000	
Macaristan	27	ÖTV YOK		127,000	
Malta	18	ÖTV YOK		118,000	
Polonya	23		18.6%	123,000	145,878
Portekiz	23	ÖTV YOK		123,000	
Romanya	19	ÖTV YOK		119,000	
Slovakya	20	ÖTV YOK		120,000	
Slovenya	22	ÖTV YOK		122,000	
Yunanistan	24	ÖTV YOK		124,000	

* Türkiye'de Özel Tüketim Vergisi(ÖTV) diğer ülkelerde Mal ve Hizmetler Vergisi (GST), Tüketim vergisi (HST) ve Kayıt Vergisi (RT) adıyla toplanıyor. Türkiye'de ÖTV matrah fiyatı ve motor hacmine göre belirlenirken, birçok ülkede otomobilin emisyon oranlarına göre alınıyor. Bu bazen teşvik bazen ceza olarak değişiyor. Birkaç ülkede ise fiyat ve aracın ağırlığı baz alınıyor.

* Bazı ülkelerde 'max' yazılan oranlar o ülkenin aldığı en fazla vergi anlamına geliyor.

İL BAZINDA GSYH BÜYÜME HIZI 2021

İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ EN YÜKSEK VE EN DÜŞÜK ÜLKELER (2021)

YOKSULLUK

Dr.Onur Allp Yılmaz:

“Türkiye’nin kaynaktan çok kayırma sorunu var.Yükü sermayenin değil, emekçinin sırtına yükledikçe asgari ücreti istediğiniz kadar arttırın, tabloda da görüldüğü gibi yalnızca yoksulluğu arttırırsınız.Açık verilerden 2021-2022 arasındaki değişimi inceledim.

1-Milyoner sayısı, banka hesaplarında 1 milyon TL ve üzeri mevduatı olan kişi sayısıdır.

2-Açlık ve yoksulluk sınırında Türk-İş’in Mart 2021 ve Mart 2022 verileri karşılaştırılmıştır.

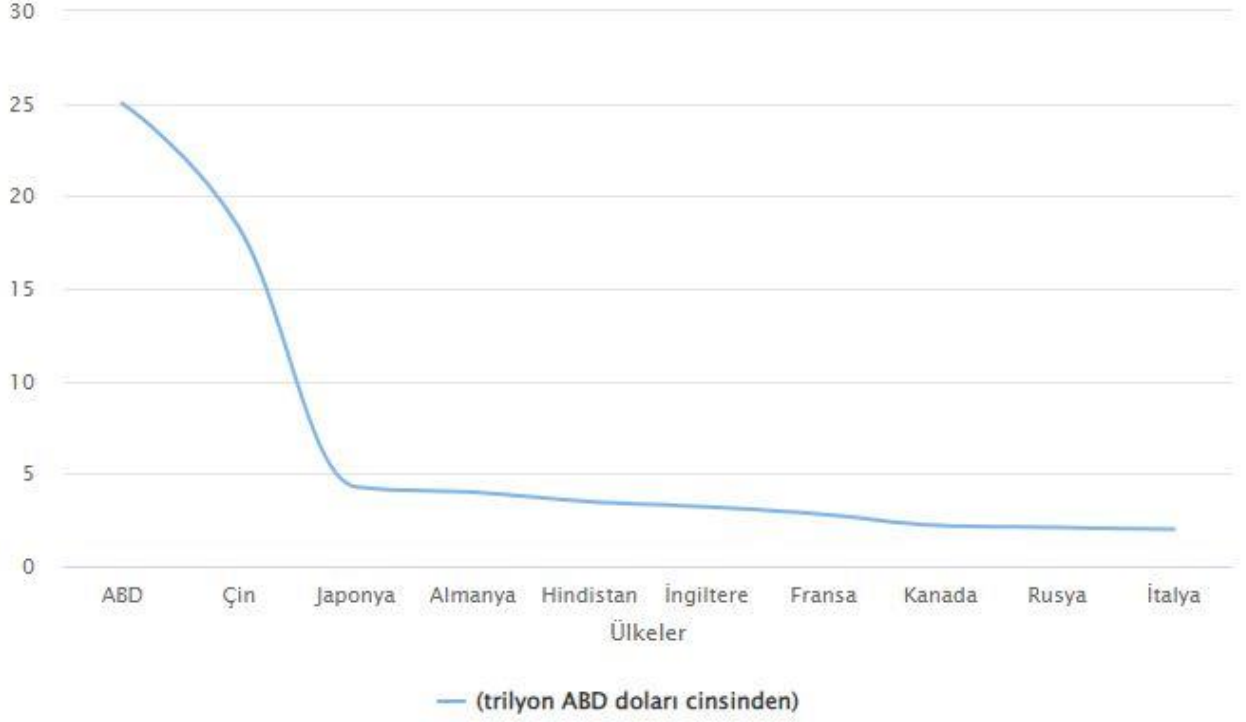
3-Açlık ve yoksulluk sınırı, Türk-İş tarafından 4 kişilik haneye göre hesaplanmıştır.

4-Asgari ücret, sadece %50.4 artarken, açlık sınırı %76.4, yoksulluk sınırı ise %66.4 artmıştır.Bunun sonucunda açlık ve yoksulluk sınırının altına itilen yurttaş sayısı da bir yıl içinde %15.9 gibi ciddi bir oranda artış göstermiştir.

Milyoner Sayısı	2021	2022	Artış Oranı	Veri Kaynağı
Yurt içinde yerleşik milyonerlerin sayısı	309 bin 730	511 bin 685	%55.2	BDDK
Yurt içinde yerleşik milyonerlerin sayısı	280 bin 776	461 bin 917	%54.5	BDDK
Yurt dışında yerleşik milyonerlerin sayısı	28 bin 484	49 bin 786	%74.7	BDDK
Yurt içinde yerleşik milyonerlerin toplam mevduatları	1 trilyon 862 milyar 350 milyon TL	3 trilyon 32 milyar 416 milyon TL	%52.8	BDDK
Yurt dışında yerleşik milyonerlerin toplam mevduatları	117 milyar 192 milyon TL	2022'de 211 milyar 667 milyon TL	%80.6	BDDK
Asgari ücret (net)	2 bin 825	4 bin 250	%50.4	ÇSGB
Açlık sınırı	2 bin 793	4 bin 928	%76.4	Türk-İş
Yoksulluk sınırı	9 bin 100	15 bin 139	%66.4	Türk-İş
Açlık sınırı ile asgari ücret arasındaki fark	(+) 32	(-) 678		
Açlık veya yoksulluk sınırının altında yaşayan nüfus (kişi)	66 milyon	76.5 milyon	%15.9	THD

GSYİH'YA GÖRE DÜNYANIN EN İYİ EKONOMİSİ – 2022

2022 yılında küresel ekonomi ilk kez 100 trilyon ABD dolarını aşarak 101,6 trilyon dolara ulaştı. Hindistan, İngiltere'yi geride bırakarak dünyanın en büyük beşinci ekonomisi olurken Türkiye, 20. sırada yer aldı.

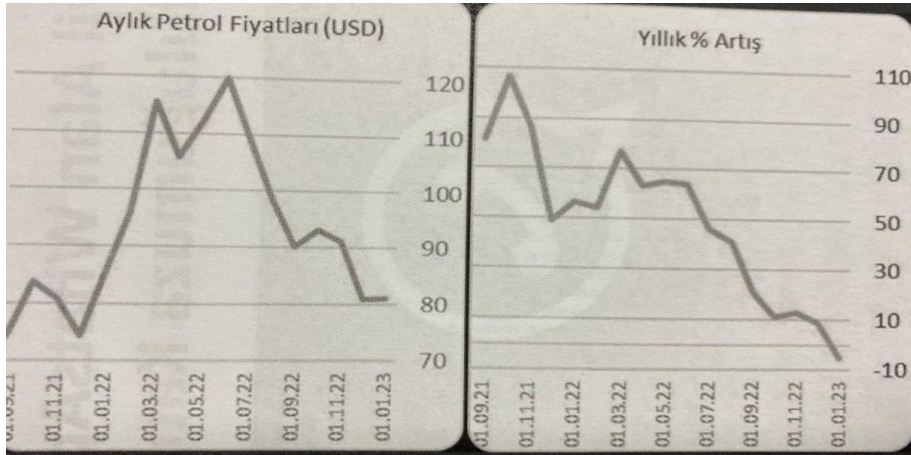
ENFLASYON

Küreselde gıda fiyatları çok düşmüş. Peki, petrolde durum ne ?

-O da düşmüş; yıllık artış eksi.

-Demek ki, bizdeki yüksek enflasyonun temel nedeni küresel değil.

-Üzücü bir durum...

AFRİKA’NIN EN BÜYÜKLERİ

- 1) En büyük bakır üreticisi - Zambiya**
- 2) En büyük Kömür üreticisi - Güney Afrika**
- 3) Diamonds'ın en büyük üreticisi - Botswana**
- 4) En büyük Altın üreticisi - Gana**
- 5) En büyük çimento üreticisi - Nijerya**
- 6) En büyük gübre üreticisi - Nijerya**
- 7) En büyük gemi, tekneler üreticisi - Nijerya**
- 8) En büyük araba üreticisi - Güney Afrika**
- 9) En büyük pirinç üreticisi - Nijerya**
- 10) En büyük kakao üreticisi ve dünyanın en büyüğü - Fildişi Sahili**
- 11) En büyük çelik üreticisi - Güney Afrika**
- 12) En büyük şeker üreticisi - Güney Afrika**
- 13) En büyük sebze yaprağı üreticisi - Nijerya**
- 14) En büyük pamuk üreticisi - Benin cumhuriyeti**
- 15) En büyük çay üreticisi - Kenya**
- 16) En büyük Yam üreticisi ve dünyanın en büyüğü- Nijerya**

- 17) En büyük Cassava üreticisi ve dünyanın en büyüğü- Nijerya**
- 18) En büyük müzik yapımcısı - Nijerya**
- 19) En büyük film yapımcısı - Nijerya**
- 20) En büyük çiçek üreticisi - Kenya**
- 21) En büyük kahve üreticisi - Etiyopya**
- 22) En büyük mısır üreticisi - Nijerya**
- 23) En büyük Chickens üreticisi - Güney Afrika**
- 24) En büyük yumurta üreticisi - Nijerya**
- 25) En büyük süt üreticisi - Kenya**
- 26) En büyük doğalgaz üreticisi - Nijerya**
- 27) En büyük platin üreticisi ve dünyanın en büyüğü - Güney Afrika**
- 28) En büyük inek üreticisi - Etiyopya**
- 29) En büyük palm yağı üreticisi - Nijerya**
- 30) En büyük tuz üreticisi - Güney Afrika**
- 31) En büyük şarap üreticisi - Güney Afrika**
- 32) Afrika ve dünyanın en büyük Afrika yayın balığı üreticisi - Nijerya**
- 33) En büyük balık üreticisi - Mısır**

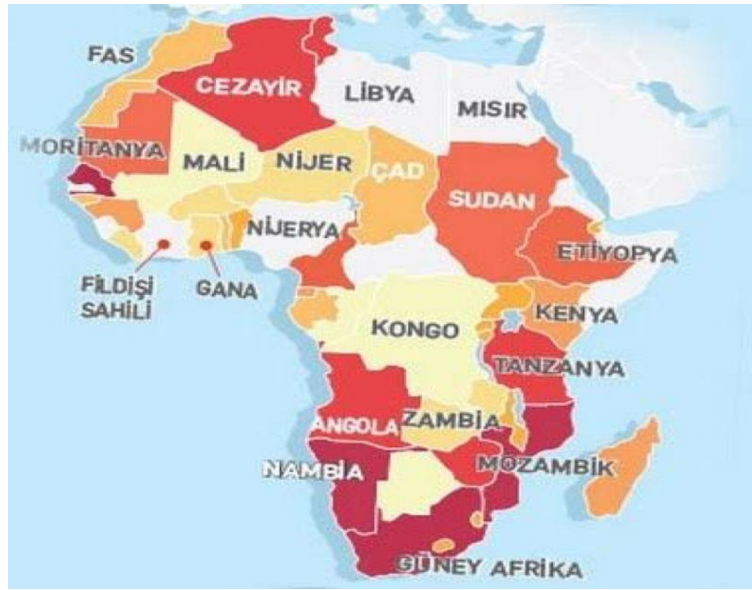
34) En büyük bal üreticisi - Etiyopya

35) En büyük Groundnuts üreticisi - Nijerya

36) En büyük fıstık ezmesi üreticisi - Nijerya

37) En büyük kaju üreticisi - Tanzanya

38) En büyük kaju fıstığı üreticisi - Fildişi Sahili

DIŞ TİCARET AÇIĞI

Dış ticaret açığı artmaya devam ediyor. Dış ticaret açığı Nisan'da yıllık %44 artış gösterdi.

Ticaret Bakanlığı: 2023 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

İhracat, %3,0 oranında azalarak 80 milyar 874 milyon dolar,

İthalat, 967,2 oranında artarak 124 milyar 412 milyon dolar,

Dış ticaret hacmi, %2,9 oranında artarak 205 milyar 285 milyon dolar olarak gerçekleşti.

4 Aylık Dış Ticaret Açığı 43 Milyar 538 Milyon Dolar.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

2023 Yılı Nisan Ayı Dış Ticaret Verileri

02 Mayıs 2023

2023 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, %17,2 oranında azalarak 19 milyar 315 milyon dolar,
- İthalat, %4,5 oranında azalarak 28 milyar 162 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %10,1 oranında azalarak 47 milyar 477 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

- İhracat, %3,0 oranında azalarak 80 milyar 874 milyon dolar,
- İthalat, %7,2 oranında artarak 124 milyar 412 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %2,9 oranında artarak 205 milyar 285 milyon dolar olarak gerçekleşti.

FAİZ

Türkiye'nin borçlanması faizi inanılmaz düzeyde:%14'e koşuyor.

TR'nin borçlanma faizi: Libor (%3) + (CDS 837/100) + Diğer (%0,4-%2,5)= %12-%14

Üstelik yüksek faize rağmen güven sorunu yüzünden borç bulamıyoruz.

YAŞAM MEMNUNİYETİ

YAŞAM MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI

2021

HABER BÜLTENİ

Türkiye'nin **%49,3'ü mutlu**

Kadınlar daha mutlu

Evlilik mutlu ediyor

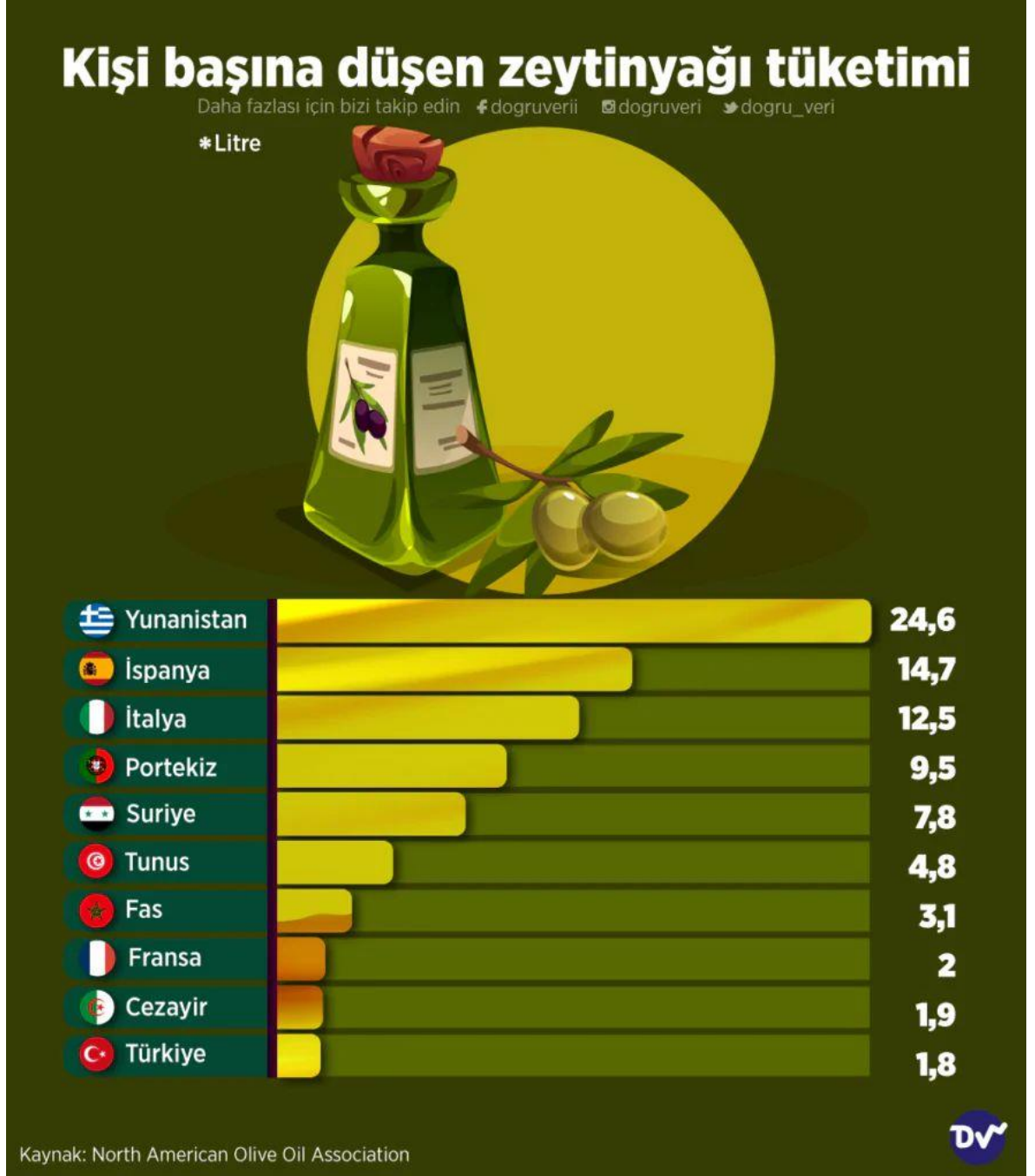
Bireylerin mutluluk kaynağı aileleri

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN ZEYTİNYAĞI TÜKETİMİ

Zeytinyağı üretiminde İspanya'dan sonra dünya 2.si olan ülkemizdeki zeytin ağacı varlığı son 20 yılda 99 milyon adetten %91 artış ile 189 milyona ulaşmış.

Ama ülkemizde kişi başı zeytinyağı tüketimi yıllık 1.8 litre iken, neredeyse bize göçmüş Suriye'de 7.8 litre...

BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE BANKA SIRALAMASI

Türk bankacılık sektöründe mevduat bankalarının aktif büyüklüğüne göre sıralaması (İlk 14 banka)

AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE BANKA SIRALAMASI (Milyon TL)

SIRA	BANKA	2018	2019	2020	2021	PAY %	2.022	PAY %
1	Ziraat Bankası	537.156	649.756	942.601	1.370.890	16,1	1.503.137	16,1
2	Vakıflar Bankası	331.356	419.426	698.897	1.007.214	11,9	1.105.304	11,8
3	İş Bankası	416.388	468.059	593.902	926.569	10,9	1.006.889	10,8
4	Halk Bankası	378.422	457.045	680.026	901.217	10,6	965.287	10,3
5	Garanti BBVA	359.477	391.152	492.798	757.802	8,9	851.249	9,1
6	Yapı ve Kredi Bankası	348.044	387.496	459.694	736.770	8,7	815.681	8,7
7	Akbank	327.642	360.501	446.101	708.911	8,4	789.046	8,5
8	QNB Finans Bank	157.416	181.681	227.253	371.369	4,4	425.669	4,6
9	Denizbank	137.658	156.478	199.256	308.719	3,6	348.760	3,7
10	TEB	96.997	107.350	140.048	194.057	2,3	220.972	2,4
11	İNG Bank	58.519	57.145	61.225	82.644	1	84.014	0,9
12	HSBC Bank	32.811	34.947	43.482	75.650	0,9	76.745	0,8
13	Odea Bank	31.401	32.667	40.036	55.466	0,7	58.326	0,6
14	Şeker Bank	31.321	30.596	37.504	50.765	0,6	55.815	0,6
	Sektör	3.656.359	4.201.885	5.663.536	8.489.361	100	9.335.874	100

DÜNYADAKİ ARAÇ VERGİLERİ

Araçlara Ödenen Vergi Oranları

Amerika

%3

 stranger.galeri

Almanya

%19

Yunanistan

%24

Danimarka

%150 + %25

Türkiye

%220 + %18

2017-2018 ARASI KURLAR

Türk Parası Kıymetini Koruma(ma) Kanunu

1929 yılında başlayan Büyük Depresyon kapitalist dünyayı alt üst etti. Başta ABD ve Avrupalı ülkeler olmak üzere kapitalist sistem içinde yer alan bütün ülkeler, hatta bir dereceye kadar Sovyetler Birliği de bu büyük krizden etkilendi. Krizin, ekonomiye etkisini düşürebilmek için bütün ülkeler bazı önlemler aldı. Türkiye'nin aldığı önlemlerden birisi de 20 Şubat 1930 tarihli 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun yürürlüğe konulmasıydı. Kanun; hükümete ulusal paranın değerindeki dalgalanmayı önleme açısından cezai yaptırımlarla desteklenen düzenleyici karar alma yetkisi tanıyor ve ilke olarak sermaye hareketlerini ağır biçimde kısıtlıyordu. Kanunun birinci maddesiyle; döviz, tahvil, hisse senedi, değerli madenler ve taşlar, bunlardan yapılmış her türlü eşya ve değerler ve ticari senetlerle ödemeyi sağlayan her türlü araç ve belgelerin memleketten ihracı veya memlekete ithalinin düzenlenmesi ve sınırlandırılması konusunda bakanlar kurulu yetkili kılınıyordu (günümüzde yetki Cumhurbaşkanına aittir.)

1567 Sayılı Kanun, tıpkı bütçe kanunları gibi, diğer kanunlardan farklı bir yapıdaydı: (1) İlk çıktığında üç yıl süreli olarak çıkmıştı. Üç yılın sonunda yürürlükten kalkacaktı (bütçe kanunu da bir yıl sürelidir.) Ne var ki her süre bitiminde uzatılarak yürürlükte kalmaya devam etti ve yürürlük süresi 25.2.1970'den itibaren süresiz uzatılarak geçicilik niteliği kaldırılmış oldu. (2) 1567 Sayılı Kanun, yasama yetkisini bir ölçüde, yürütmeye devreden bir yetki kanunudur. Kanunla genel çerçeve çizilmiş ve bu çerçevede kararlar alınması konusunda yetki hükümete (günümüzde Cumhurbaşkanı) devredilmiş durumdadır (bütçe kanunu da bir yetki kanunudur. Ne var ki bütçe kanunuyla verilen yetki gelirlerin toplanması ve harcamaların yapılmasıyla sınırlıdır. Oysa 1567 sayılı kanunla verilen yetki, eylemlerin sınırlarının çizilmesi, cezaların uygulanması gibi son derecede geniş bir alanı kapsıyor.)

Zamanında birçok ülke benzer kanunlar uygulamış, ikinci dünya savaşından sonra bu yetkileri kaldırarak kambiyo rejimini derece derece serbestleştirmişlerdi. Türkiye'de bu serbestleşme 1990'ları buldu. 7 Ağustos 1989 tarihinde Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar, 1567 Sayılı Kanunun hükümete verdiği yetkiye dayanılarak, yürürlüğe kondu. Bu karar; 1567 Sayılı Kanun ile yurda ithali ve yurttan ihracı kısıtlanan (hatta bir anlamda yasaklanan) döviz, tahvil, hisse senedi, değerli madenler vb. ithal ve ihracını serbest bıraktı. Böylece Türkiye, sermaye hareketlerinin yasaklanması/kısıtlanmasından sermaye hareketlerinin serbest bırakılmasına geçmiş oldu. Bu kararlar Türkiye'deki kişilerin, kurumların döviz bulundurmaları, deviz hesabı açabilmeleri, yurt dışına döviz transferi, değerli madenlerin, taşların ihraç ve ithali, ihracat bedellerinin tasarrufu serbest bırakılmış oldu. TL'nin yabancı paralar karşısındaki değeri konusunda yetki Merkez Bankasına verildi. Böylece TL, konvertibl para haline geldi.

Merkez Bankası, zaman içinde kur belirleme yetkisini piyasaya terk etti ve kurlar piyasada arz ve talebe göre belirlenir oldu. Bununla birlikte Merkez Bankası, kurlara, aşırı dalgalanmaları önlemek amacıyla arada bir müdahale ediyordu (müdahaleli serbest kur.) Zaman içinde bunu da bıraktı ve böylece dalgalı kur rejimine geçildi (bugün buradan geri gelerek yeniden müdahaleli serbest kur rejimine dönmüş bulunuyoruz.) Bugün ayrıca serbestlikleri kısıtlayan çeşitli düzenlemeler ve uygulamalar da yapılıyor. Bunların önemli bir bölümü herhangi bir düzenlemeye dayanmadığı, hükümet yönlendirmesiyle yapıldığı için sistem ilk bakışta zedelenmiş görünmüyor. Bankaların döviz alış ve satış kurları arasındaki farkı kabul edilebilir ölçülerin üzerinde açmış

olmaları, merkez bankası ve kamu bankalarının piyasaya sürekli döviz satarak kuru düşük tutmaya çalışmaları bunların örnekleridir. İhracat gelirlerinden merkez bankasına devredilecek miktarların artırılması gibi bazı düzenlemeler mevzuat değişikliğiyle getirilmiş olsa da bunlar örneğin rezervleri artırmak gibi bir gerekçeye dayandırıldığı için sermaye hareketlerinin serbestliğini ve TL'nin konvertibilitesini etkilemiş kabul edilmiyor. Oysa aslında bütün bu uygulamalarda sermaye hareketlerinin serbestliği ciddi biçimde zedelenmiş bulunuyor.

Bu uygulamalara ve düzenlemelere karşın ortada sanki Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu değil de Türk Parasının Kıymetini Korumama Kanunu varmış gibi TL her geçen gün biraz daha değer yitiriyor.

Yıllar	USD/TL	TL/USD
2017	3,79	0,26
2018	5,27	0,19
2019	5,95	0,17
2020	7,43	0,13
2021	13,17	0,08
Haziran 2022	17,36	0,06

2017 yılında 1 TL 0,26 dolar (26 cent) ederken bugün 0,06 dolar (6 cent) ettiğine göre bütün müdahalelere karşın TL'nin değerinin korunamadığı açık biçimde görülebiliyor. Bu durumda böylesine sürekli bir başarısızlık, izlenen politikaların yanlış olduğunu ortaya koyuyor. Atılan her adım aslında riskleri düşürmek yerine artırdığı için TL değer yitirmeye devam ediyor.

Döviz satarak kuru düşürmek ya da TL'yi değerli tutmak sürekli izlenebilecek bir yöntem değil. Birçok alanda olduğu gibi bu alanda da neden – sonuç ilişkilerinin karıştırıldığını görebiliyoruz. TL'nin değer kaybı neden değil sonuçtur. Neden; risklerin yüksekliği ve her geçen gün listeye yeni risklerin eklenmesidir. Kurları düşürmek ya da TL'ye değer kazandırmak istiyorsak bir risk listesi hazırlayıp onları çözmeye başlamamız gerekiyor.

Bir paranın konvertibl olması geçmişte (paralar altın karşılığı basılırken) altına dönüştürülebilmesini ifade ederdi. Zaman içinde altın karşılığı kaldırılıp da paralar karşılıksız kalınca konvertibilite bir ulusal paranın yabancı paralara kısıtlama olmadan serbestçe dönüştürülebilmesi olarak tanım değişikliğine uğradı.

ZENGİNLİK

ZENGİN OLMAK ÜSTÜNE...

1. Zengin insanlar ilişki ağlarını genişletmek için etraflarına bakınır, geri kalan herkes ise iyi bir iş bulabilmek için...
2. Tasarruf ederek zenginleşebileceğini düşünenler fakirlerdir, zenginler ancak gelirlerini artırarak zenginleşebileceklerini bilirler.
3. Zenginler parasını getirisi olmayan lüks ürünlere yatırmaz, öncelikle gelir getiren varlıklara yatırır ve oradan elde ettikleri getiri ile lüks tüketim yaparlar.
4. Zenginler borçlanmaktan çekinmez, en iyi para kazanma yönteminin başkasının parasıyla para kazanmak olduğunu bilirler.
5. Zenginler para kazanmanın çok çalışmakla değil akıllı seçimler yapmakla alakalı olduğunu bilirler. Tek yapmaları gereken, iyi fikirleri olan iyi insanları bularak onların çok çalışmalarını sağlamaktır.

HAYATTA 4 TİP ZENGİNLİK VARDIR.

1. FİNANSAL ZENGİNLİK (PARA)
2. SOSYAL ZENGİNLİK (STATÜ)
3. ZAMAN ZENGİNLİĞİ (ÖZGÜRLÜK)
4. FİZİKSEL ZENGİNLİK (SAĞLIK)

**1 VE 2'Yİ KAZANIRKEN, 3 VE 4'Ü SİZDEN
ALAN İŞLERE DİKKAT EDİN.**

GK

İHRACAT

Kilo başı ihracatımız 1000 doları buluyor

ASELSAN'ın ihracatta ulaştığı katma değerden örnekler verebilir misiniz? Kilo başına ihracat gelirini ölçebildiğiniz neler var? ASELSAN'ın yarattığı katma değer yabancı rakiplerle karşılaştırılınca nasıl görünüyor?

Savunma sanayimizin kg başına ihracatı, ülkemiz ortalamasının çok çok üzerinde ve 50 USD/kg dolaylarındadır. Aselsan olarak, yüksek teknolojlili ürünlerimizi ya sistem bazında üretmekte ya da platformlara alt sistemler olarak sağlamaktayız. Dolayısıyla ASELSAN'ımızın kg başına ihracatı yaklaşık 1000 dolar olup savunma sanayimizin ortalamasının üzerinde ve bu ortalamayı da yukarı çeken bir özelliğe sahiptir. ASELSAN, ihraç ettiği ürünler ile sadece ülkemiz ekonomisine katkıda bulunmuyor. Yüksek teknoloji ürünü savunma sistemleri ile "Made in Türkiye" markasını pekiştirecek bir bayrağı da dalgalandırıyor.

ŞEHİR PLANI

Barselona / İSPANYA

VERGİ

Gözde müteahhitler son üç yılda ne kadar vergi ödedi?

Kamudan en büyük ihaleleri alan inşaat şirketlerinin 2018, 2019 ve 2020 yıllarında ödediği kurumsal vergilerin miktarı belli oldu.

KALYON İNŞAAT: 2018'de 33.6 milyon, 2019'da 91.9 milyon ve 2020'de 185.7 milyon olmak üzere son üç yılda toplam 311 milyon lira kurumlar vergisi ödedi.

KOLİN: 2018'de 9.4 milyon, 2019'da 10.9 milyon ve 2020'de 54.7 milyon olmak üzere son üç yılda toplam 75 milyon lira kurumlar vergisi ödedi.

DOĞUŞ İNŞAAT: Son 3 yılda hiç kurumlar vergisi ödemedi.

YAPI MERKEZİ: 2018'de ve 2020 yılında kurumlar vergisi ödemeyen şirket, 2019'da 15.8 milyon liralık vergi ödedi.

CENGİZ İNŞAAT: 2018'de vergi ödemeyen şirket, 2019 yılında 102 milyon, 2020'de 391.8 milyon olmak üzere toplam 493.8 milyon lira vergi ödedi.

ÖZGÜN YAPI: 2018'de 7.7 milyon, 2019'da 14.5 milyon ve 2020'de 2.6 milyon olmak üzere son üç yılda toplam 24.8 milyon lira kurumlar vergisi ödedi.

ÖZALTIN İNŞAAT: 2018'de ve 2020 yılında kurumlar vergisi ödemeyen şirket, 2019'da 115.8 milyon liralık vergi ödedi.

MAKYOL: 2018'de 26.3 milyon, 2019'da 223.3 milyon ve 2020'de 37.4 milyon olmak üzere son üç yılda toplam 361.9 milyon lira kurumlar vergisi ödedi.

REC ULUS. İNŞAAT (RÖNESANS) 2018'de 24.6 milyon, 2019'da 176.6 milyon ve 2020'de 52.3 milyon olmak üzere son üç yılda toplam 253.5 milyon lira kurumlar vergisi ödedi.

ŞENBAY MADENCİLİK: 2018 ve 2019 yılında kurumlar vergisi ödemeyen şirket, 2020'da 252 bin lira vergi ödedi.

LİMAK İNŞAAT: 2018 yılında 11.4 milyon lira vergi ödeyen şirket, 2019 ve 2020 yıllarında kurumlar vergisi ödemedi.

ALTIN

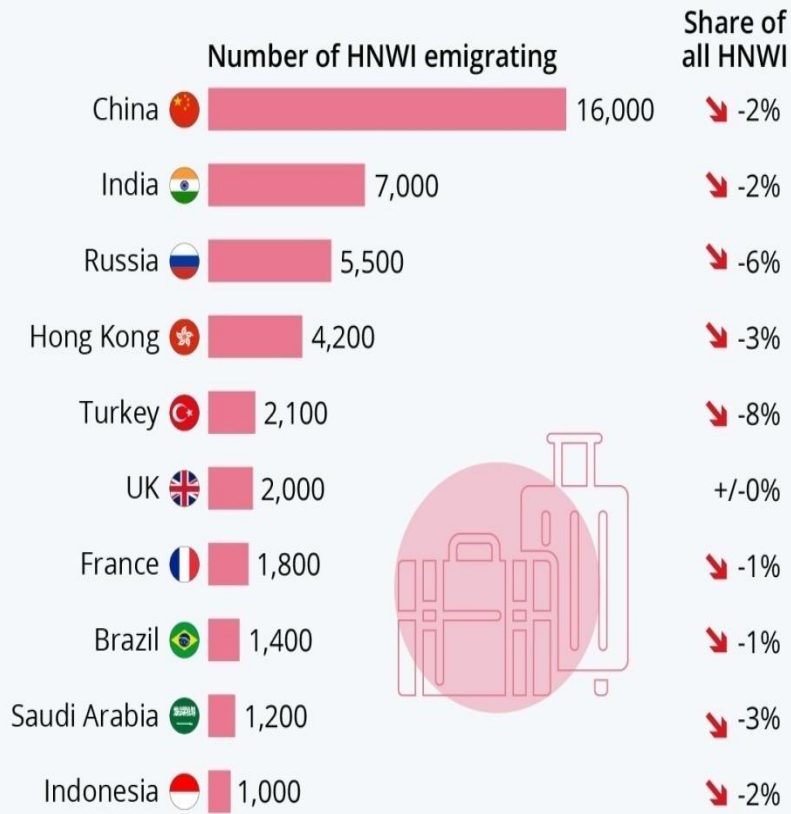
ÇEYREK ALTIN

YIL	ASGARİ ÜCRET	ÇEYREK ALTIN	ASGARİ ÜCRET ÇEYREK ALTIN KARŞILIĞI
2003	318 TL	22 TL	14,45
2004	350 TL	33 TL	10,6
2005	381 TL	38 TL	10,1
2006	419 TL	49 TL	8,6
2007	503 TL	53 TL	9,5
2008	547 TL	70 TL	7,8
2009	599 TL	90 TL	6,7
2010	659 TL	118 TL	5,6
2011	740 TL	160 TL	4,6
2012	804 TL	160 TL	5,0
2013	891 TL	140 TL	6,4
2014	949 TL	149 TL	6,4
2015	1.000 TL	178 TL	5,6
2016	1.300 TL	213 TL	6,1
2017	1.404 TL	257 TL	5,5
2018	1.603 TL	416 TL	3,9
2019	2.021 TL	455 TL	4,4
2020	2.324 TL	785 TL	3

2019'DA ÜLKELERİNDEN BAŞKA ÜLKELERE GÖÇ EDEN DOLAR MİLYONERLERİNİN SAYISI

The Places That Rich People Are Leaving

Countries/territories with the highest number of HNWI*
emigrating in 2019 and share of lost HNWI population

* individuals with a net worth of \$1m to \$9.9m

Source: AfrAsia Bank

statista

ÇİN MODELİ

İsterseniz "Çin Modeli", isterseniz "Cin Modeli" deyin ülkenin mevcut koşullarında -önemli ölçüde çaresizlikten kaynaklanan- bir politika hızla hayata geçirilmeye çalışılıyor. Ayrıntıları bilememekle birlikte bugün bir ekonomi gazetemiz konuya ilişkin haberinden biraz daha bilgi edinebiliyoruz.

Haberden anlaşıldığına göre, politika net döviz girişi, düşük faizle yatırımları desteklemek, toplam faktör verimliliği şeklinde özetlenen üç sütun üzerine oturtulmuş. Bu üç sütunun, -belirtilen sırada- ancak kısa, orta ve uzun vadeli hedefler olarak senkron bir biçimde hayata geçirilmesi zorunluluğu var. Bu zorunluluk aynı zamanda bir zafiyet noktası. Seçimler ister zamanında isterse erken yapılacak olsun hedeflerin bu zamanlama ile uyumlu bir biçimde gerçekleştirilmesi kolay değil. Bu zamanlama ve senkronizasyon sorunu ile seçim koşulları tamamen zıt kuvvetler. Uygulamadan sonuç alma hızı da seçim tarihi üzerinde etkili olacak.

Bu politikanın diğer önemli bir zafiyeti ise politikanın uygulamada dayanacağı devlet sistemi ile denge-denetim, liyakat, hukukun üstünlüğü gibi mekanizmaların etkili çalışmaması. Stratejik, operatif ve taktik, hemen her katmanda karar alma süreçleri Cumhurbaşkanlığı makamı üzerinden tamamlanıyor. Bu olmadığı zamanlarda ise yerelde alınan kararların milletin genel iradesi yönünde değil, bir takım özel iradelerin yönünde şekillendiği görülüyor. Bu durumun kök nedeni, Cumhurbaşkanlığı Yönetim Sistemi'nin, tüm öge ve mekanizmalarıyla kişilere ve kararlara yön verecek gerçek bir sistem özelliği gösterememesi. Tek kişiye bağımlılığının yanında, uygulamada görülen aksaklıklara ya da ihtiyaçlara göre değişen dönemsel bir rejim görüntüsü var. (ABD başkanlık sistemi Örneğini verenler arka planda çalışan kurumsal yapıyı ve sistemi görmezden geliyorlar.)

Politikanın uygulama sonuçlarına baktığımızda, son dönem dış ticaret istatistiklerinin olumlu seyrini koruduğu görülüyor. Düşük faizli kredi genişlemesinin de etkisiyle büyüme rakamlarında olumlu seyir beklentisi var. Ama ya kalkınma, halkın refahı? Maalesef halkın alım gücünde ve devlet hizmetlerinin kalitesinde düşme bir süre daha devam edecek gibi. Bu, uygulanan politika çerçevesinde "seçime kadar katlanılabilecek" bir olgu şeklinde değerlendiriliyor olsa gerek. Bu değerlendirmenin dayandığı mantık -biraz siyasete girerek ifade edecek olursak- iktidar partisinin çekirdek seçmeni ve destekleyicilerini -en azından kısa vadede- karar değiştirmeye zorlayacak özellikte bir alternatifi mevcut olmaması olabilir.

Önümüzdeki dönemde maalesef bu şekilde yol almaya devam edeceğiz.

Yaklaşık 1,5 yıl önceki bir yazımda aşağıdaki beklentilerimi paylaşmıştım:

- Dış siyasette Rusya'nın etkisinin azalması ve tüm bölgesel konularda ABD etkisinin (yeniden) artmaya başlaması.
- Libya'dan Suriye'ye, Ege'den Doğu Akdeniz'e daha az iddialı siyaset. (Örnek: Mavi Vatan)
- Mısır'la ilişkilerin stabilize olması.
- İsrail, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri ile ilişkilerde benzer gelişmeler.

İsrail ile ilgili son açıklamayla birlikte zaman içinde hepsi gerçekleşti. Çünkü olumsuz ekonomik gelişmelerin yarattığı zafiyetler, maalesef ülkemizin bölgesinde bağımsız ve sürdürülebilir bir dış siyaset uygulamasını engelliyor.

Olumsuz ekonomik gelişmelerin etkileri içerde de politika değişikliklerine neden oldu. Nitekim yaklaşık 1,5 ay önceki bir paylaşımında şöyle yazmıştım: "Faiz üzerindeki siyasi perspektifli tartışmalar bir yana, devleti yönetenlerin kısa vadeli stratejisi bana göre açık: halkın büyük bir kesiminin alım gücünün düşmesini kabullenerek ihracat yapabilen sanayiye kaynak sağlamak ve dış pazarlardaki rekabet gücünü artırma... Sonuçta küçük Amerika olacağız, AB'ye gireceğiz diye yola çıkıp Küçük Çin olmakla yetineceğiz galiba".

Aradan geçen sürede resmi stratejinin bu olduğu kesinleşti. İhracat yönünden ilk izlenimler bu stratejinin çıktılarının olumlu olduğu yönünde. Diğer yandan sürdürülebilirlik zafiyetini düşündüren iki soru var. Birincisi, küresel siyasi ve ekonomik ortamdan beslenen dış talep artışı ve kurla sağlanan göreceli rekabet gücü geçici mi kalıcı mı olacak? İkincisi, "ucuz iş gücü" stratejisi ve azalan alım gücüne bağlı ekonomik baskılara halk ne kadar tahammül edebilecek?

Bu son soru seçim zamanıyla da ilişkili. Muhtemelen hedeflenen, tahammül sınırına yaklaşılma zamanını öteleyen destek politikalarının hayata geçirilmesi ve seçimlerin zamanında yapılması. Asgari ücret ve emekliye zam oranları, vergi düzenlemeleri, vb. geçici rahatlık sağlayıcı önlemler bu kapsamda tartışılıyor olsa gerek.

Diğer yandan önümüzdeki yıl için hedef, pandeminin olumsuz etkilerinin azalmasıyla başarılı geçmesi umulan 2022 turizm sezonunun desteğinde, döviz pozisyonunu güçlendirmek, böylece ödemeler dengesinde göreceli olarak bir rahatlama sağlamak olabilir. O koşullarda 2022 kışının daha rahat geçmesi ve seçimlerin normal zamanda yapılması beklenebilir. Ama yüksek enflasyon endişesi büyür ve turizmde beklenen gerçekleşmezse, kur, enflasyon ve ilave önlem baskısı nedeniyle bir erken seçim ihtimali artacaktır. Bu öngörüde dış faktörlerin etkisi ihmal edilmiş durumda. Bunun nedeni dış politikadaki uysal tutumun ilk seçime kadar değişmeyeceğidir.

EKONOMİK MODEL

Yeni ekonomik modelin detayları: Büyümenin kaynağı sıcak para değil cari fazla

Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Danışmanı Cemil Ertem tarafından hazırlanıp sunumu yapılan raporda "Yeni Ekonomik Modelin" temel amaçları anlatıldı. Sunumda "Kur avantajı ve yatırımların artmasıyla ihracatın artırılması ve cari fazla ile dış borca bağımlılığın sonlandırılması amaçlanmaktadır" denildi.

Mehmet KAYA

Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Danışmanı Cemil Ertem tarafından Kasım ayı sonunda hazırlanan sunumda, "Yeni Ekonomik Modelin" temel amacı, "Yeni ekonomik modelde düşük faiz ortamı ile yatırımların desteklenmesi, büyümenin ve istihdamın sürdürülebilir hale getirilmesi, rekabetçi kur avantajı ve yatırımların artmasıyla ihracatın artırılması ithalatın düşürülmesi ve nihayetinde cari açığın cari fazlaya evrilerek dış borca bağımlılığın ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır" olarak tanımlandı. Maliye politikasına yönelik olarak ise bir hedef konularak, "Dolaylı vergilerin azaldığı, doğrudan vergilerin arttığı çağdaş bir bütçe anlayışına geçmeyi hedefliyoruz" denildi.

Reel sektörde türbülans

Sunumda, ihracattaki istikrarlı artışın sağladığı ekonomik katkılara işaret edilerek, bunun Merkez Bankası kullanılabilir rezervlerini de artıracakı belirtildi. DÜNYA'nın elde ettiği “Yeni Ekonomik Model Gerekçeleri – Getirileri” başlıklı sunumda, Ak Parti hükümetleri döneminde de uygulanan temel politika bileşeninin sonuç vermediği vurgulanarak, yüksek faiz, düşük kura dayalı ekonomik model bir yandan yüksek faiz maliyetleri nedeniyle yatırım ortamını zayıfl atırken, diğer yandan ihracatta rekabet gücümüzü azaltmaktadır” eleştirisine yer verildi.

Bu politika bileşeninin düşük büyüme, düşük istihdama yol açtığı, düşük kur nedeniyle ithalatın ihracattan daha hızlı arttığı ve oluşan cari açığın sıcak para ile finanse edilmesiyle de dış ataklara zemin oluşturduğu belirtildi. Sunumda, “İhracatı artırıp, ithalatı azaltarak, temel döviz arz talebini dengelerken, diğer yandan doğrudan yabancı sermaye girişlerini özendirip portföy, yani sıcak para girişlerini azaltarak kurda ve dış finansmanda istikrar sağlayacağız. Böylece dış finansal şoklara karşı korunaklı, kırılgan olmayan bir ülke haline geleceğiz” denildi.

Tipik IMF reçetesi olarak nitelenen yüksek faiz-düşük kur uygulamasının, bütçede sıkılaşma, yatırımların durma ve ücret artışlarının kesilmesine neden olduğu ileri sürülen sunumda, bunun sonucunda da vergi artışları ve düşen ücretlerle yoksullaşma olduğu savunuldu. Türkiye'nin kronik cari açık sorunu yaşadığı belirtilen sunumda, düşük kur-yüksek faiz dönemlerinde cari açığın arttığı, böylece oluşan ilave döviz talebiyle de kurun tekrar yükseldiği belirtildi.

Sunumda cari açığa yönelik şu yorum yapıldı: “Cari açığın finansmanında uzun yıllar büyük rol oynayan portföy yatırımlarının (sıcak paranın) yüksek seviyelerde oluşu, TL üzerinde baskı yaratan unsurların başında gelmiştir. yeni model ile birlikte azalan cari açık, finansman ihtiyacı üzerindeki yükü azaltacağından, bu durumda hem net döviz açığı kapanmış hem de yabancıların hisse senedi ve borç senetleri piyasasında yarattığı kırılganlık azalmış olacaktır” görüşüne yer verildi.

Modelin temel politika ve reformları

Sunumda “Dış borca, sıcak paraya dayalı bir dış ticaret rejimi ile yüksek faizin sonucu olan yüksek borç, sıcak para ve ithalata dayalı büyüme modeli” uygulanmayacağı vurgulanarak, temel politikalar şöyle sıralandı:

- Net döviz girişine, küresel rekabete dayalı bir dış ticaret rejimi.
- Düşük faizle yatırımları önceleyen, ihracatın ithalatı karşılama oranının çok üzerinde olduğu, cari fazla veren, küresel rekabette ve teknoloji ihracında öncü yeni bir büyüme modeli.
- Toplam faktör verimliliğini esas alan, nitelikli işgücü ile hakkaniyetli bir ücret politikasına önem veren, refah düzeyi giderek artan bir üretim ve teknoloji üssü olmaya öncelik vermek.

REFORM ALANLARI

Yeni modelin reform alanları şöyle sıralandı:

- Sağlıklı işleyen, mali derinliği ve çeşitliliği esas alan bir finansal yapı.
- Banka sistemimizin sermaye ve aktif kalitesini yukarı çekmek.
- Reel sektörü banka sistemi dışında da finanse edecek çağdaş finansal yapıları hızla oluşturmak.
- Tarımda kendine yeterli, tarladan sofraya arz zincirini ve fiyatlamasını en sağlıklı şekilde sağlayarak gıda enflasyonunu gündemden kaldırmak.

Yüzde 5 büyümeye yüzde 15 kredi genişlemesi gerek

Sunumda, Türkiye'nin yaşadığı enflasyon genel olarak küresel gelişmelere bağlı enerji ve emtia fiyatlarıyla navlundaki artışla açıklanırken, sadece Türkiye'nin değil bu gelişmelere bağlı dünyanın da enflasyon sorunu yaşadığı belirtildi. Finans kesimine yönelik olarak yapılan değerlendirmede Türk bankalarının güçlü bir sermaye yeterlilik oranı bulunduğu, kredi dönüşlerinin sorun teşkil etmediği, bankacılığın ticari kredilerle büyüdüğü, konut kredilerinin sistem tehdidi oluşturmaması için kontrol altında tutulduğu belirtildi. Sunumda yüzde 5 büyüme için yüzde 15'lik bir kredi genişlemesi gerektiği, bu senaryoda dahi bankaların sermaye yeterliliklerini korudukları belirtildi.

DÖVİZ

Cumhurbaşkanı bugün bir açıklama yaptı ve dövizde hızlı bir düşüş başladı.

Kısaca açıklamak gerekirse dövizde bulunan paranızı tl ye çevirin, bankada ki mevduatınız dolar kurundan daha fazla getirisi olmaz ise arada ki farkı devlet ödeyecek dedi.

Bu 70 li yıllarda yapılmış olarak Döviz Çevrilebilir Mevduat hesaplarının bir benzeri. Kısaca DeÇeMe diyebiliriz.

Şimdi aklıma gelen sorular;

1-Dolar kuru 20 TL olursa bu mevduat sahiplerine ne kadar finansman sağlanması gerekir?

2-Bunu neyle finanse edecekler? Elleriinde hangi fon var?

3- 2022 bütçe görüşmelerinde böyle bir kalem yok. Bütçe içine koymadıkları bir kalemi nasıl halledecekler?

Devam edelim..

Şimdi bankalar ellerinde bulunan dövizleri TCMB na devredecekler ve bunun yerine TL alıp kredi vermeye başlayacaklar. Bu kredilerin çoğu da yatırım yerine işletme sermayes olarak kullanılacak yani bir işe yaramayacak.

Bu arada sorun TCMB nin vadesi gelen mevduat sahiplerine paralarını geri ödemeye başladıklarında sıkıntı yaşanacak olması. Ayrıca bu DeÇeMe lerin ana para ve faiz ödemeleri verilen garanti nedeniyle hazineye yük olmaya başlayacak.

Sonra ne olacak kısmına gelince daha sonra ekleme yaparım. Öncelikle bu dolarda ki tepki satışları bir bitsin.

KÜRESEL GAYRI SAFİ MİLLİ HASILA

"IMF'nin 2022 Nisan Bahar Toplantıları için hazırlanan Dünya Ekonomik Görünümü raporunun bir parçası olan veri tabanı da güncelleştirildi. Bu güncellenen verilere göre, küresel ekonominin en büyük ülkelerine ait veriler de netleşti.

Tabii ki Türkiye'ye ve oradan tutulan aynadan kendimize, satın alma gücümüze.

IMF'nin verilerine bakınca, dolar cinsi Gayri Safi Milli Hasıla (GSYH) değerlerine göre Türkiye'nin, küresel sıralamada 21'inci sırada yer aldığını görüyoruz. Türkiye buraya yerleşti. Oysa bundan 10 yıl önce 17'nci sıradaydı.

Giderek sıra düşerken, İran gibi ülkeler listeye girdi (İran'ın 1.4 trilyon dolarlık milli geliri nasıl olmuş bilmiyoruz; muhtemelen ölçüm revizyonu ya da resmi kii kullanılarak yüksek bir milli gelir hesaplamış olabilirler).

Aşağıdaki tabloda her ülkenin 'boy ölçüsü' yer alıyor: bir yılda üretilen milli gelirin o ülkedeki döviz kuruna bölünerek dolar karşılığı bulunmuş.

Hindistan 3, Türkiye 11'inci, ama...

Sağdaki sütunlarda ise SGP'ye göre yani 'satın alma gücüne göre' milli gelir (GSYH) yer alıyor.

Belirgin biçimde görülebilir ki: gelişmekte olan ve görece yoksul ülkelerin milli gelirleri, SGP'ne göre hesaplandığında daha yüksek sıralarda yer alıyor. Örneğin Hindistan, yaklaşık 3 trilyon dolarlık cari milli geliri varken, SGP'ne göre 10.2 trilyon dolarla dünyanın üçüncü ekonomisi oluyor. Keza Türkiye de öyle; cari milli geliri 807 milyar dolarken, SGP'ne göre 2.9 trilyon dolarla 11'inci sırada.

Peki sırrı ne bu 'satın alma gücü paritesine göre' milli gelir hesabının?

Milli gelir, ülkelerin bir yıl boyunca ürettikleri mal ve hizmetlerin vergiler hariç ulusal para cinsinden parasal toplamını gösterir. Her ülkede de genel fiyat seviyeleri ile döviz Kurları farklıdır.

Cari toplam değer o ülkenin ulusal parası üzerinden hesaplandığı için, karşılaştırmalarda o ülkedeki ulusal paranın dolar paritesine bölümüyle bulunan toplam dolar karşılığı konuşulur.

SGP'nin işlevi de milli gelirleri reel olarak karşılaştırabilmek için ortak bir fiyat seviyesine ve döviz kuruna getirilmesidir. Bunun anlamlı olup olmayacağı ayrı bir tartışma konusu.

Hesaplanan satın alma gücü paritesi ise belli bir ülkede elde edilen gelirle o ülkede satın alınabilecek belli bir mal ve hizmet sepetinin, dünya ortalaması bir fiyattan değerini gösteriyor kabaca.

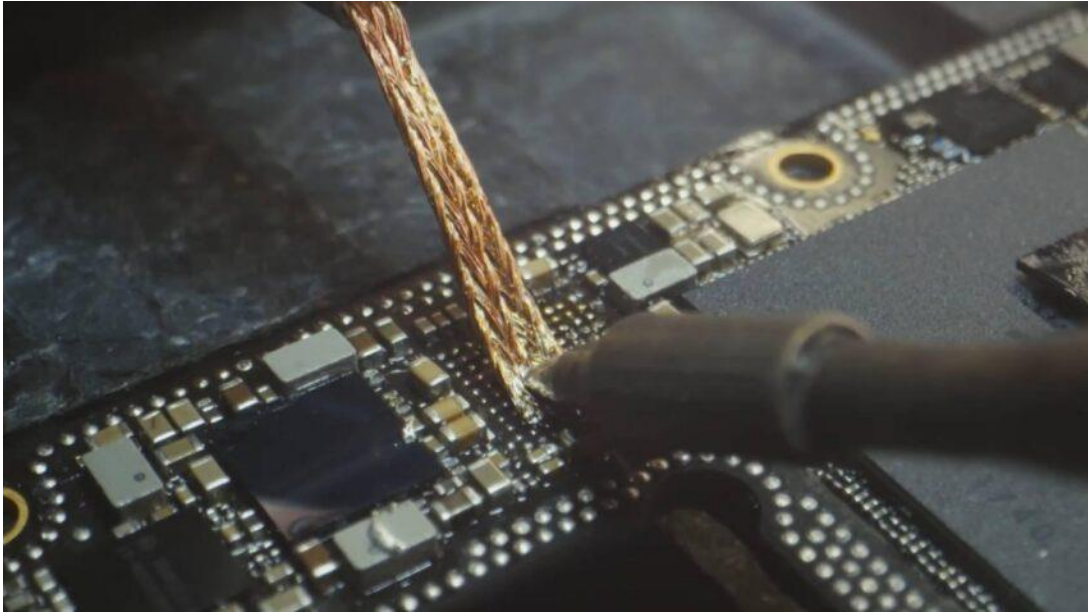
Neydi satın alma gücü paritesine göre milli gelir? "Belli bir ülkede elde edilen gelirle o ülkede satın alınabilecek belli bir mal ve hizmet sepetinin, dünya ortalaması bir fiyattan değerini" gösteriyordu.

İşte SGP'ne göre milli gelir hesabının da esası bu. Uluslararası ortalama bir fiyat üzerinden herhangi bir ülkede satın alınabilecek mal ve hizmetin toplamını bulmak.

Çok doğal ki geliri yüksek ülkelerde genel fiyat düzeyi çok yüksek (Bu enflasyon yüksek anlamına gelmiyor), geliri düşük ülkelerde de düşük.

TÜBİTAK

Türkiye 1983'de kurulan laboratuvar ile milli ürünlere yerli çip üretiyor

Türkiye 1983 yılında kurulan laboratuvar ile milli ürünlere yerli çip üretiyor. TÜBİTAK BİLGEM bünyesindeki 55 mühendis gece gündüz çip teknolojisi üzerine çalışıyor. Gebze'deki tesis kapılarını TRT Haber için açtı.

Yerli füzeler, akıllı mühimmatlar, İHA ve SİHA'lar... Savunma sanayinin etkili ürünleri yerli foto dedektörleri ile daha güçlü. Hedefler tam isabetle vuruluyor.

Foto dedektör, çipler gibi yarı iletken teknolojisine dayanıyor. O foto dedektörler TÜBİTAK BİLGEM Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü bünyesindeki laboratuvarda üretiliyor. Gebze'deki kritik laboratuvar kapılarını TRT Haber'e açtı.

Dünyada her yıl yaklaşık 1 trilyon adet çip üretiliyor. Bu her kişi için ortalama 130 çip demek. Yenilenen teknolojilerle de çip kullanımı giderek artıyor.

Özel kıyafetli personel çalışıyor

Türkiye'de ise çip üretimi sınırlı. Ancak stratejik yarı-iletken ihtiyaçlar birinci öncelik. Özgün üretim teknolojileri kullanılıyor.

YİTAL sorumlusu Aziz Ulvi Çalışkan şu şekilde anlatıyor:

"Lazer arayıcı başlıklarda kullanılan füzelerdeki dedektörleri biz üretiyoruz ve yüzde yüz başarıları vardır. Bir tane bile sıkıntı olmadan hem teslimatta hem vurma doğruluğunda müthiş bir doğruluk ve başarı yaşanmıştır. Burada ihaların yerli olması mühimmatın yerli olması yarı iletken dedektörün yerli olması başarıda çok büyük bir etken olmuştur.

İki vardiya ile üretim yapılıyor. Sabah 8 akşam 5 arasında birinci vardiya, öğleden sonra 3 ile gece 23 arasında da ikinci vardiya var. İki vardiyada üretim yapıyoruz. Toplam 55 kişiyiz tasarımda ise 26 arkadaşımız var."

Laboratuvarda elektronik mühendisleri, kimyagerler ve fizikçiler görev alıyor. Eğitimlerini Türkiye'de alan gençler arasından seçildiler.

Üretim bin metrekare temiz alanda gerçekleşiyor. Ortama en ufak partikülün girmemesi için önlemler üst düzeyde. Çalışanlar partikülleri önlemek adına kozmetik ürün dahi kullanmıyor.

Tesiste devre tasarımı, maskeleme, pul üzerinde test, devre testi ve yaşlandırma süreçleri yapılıyor. Ekipler arasında işbirliği üst düzeyde. Personeller cerrah titizliliği ile çalışıyor.

200 adımda çip üretimi

Kimya mühendisi Fatma Betül Akgül Taner ise mikro çipin herhangi bir stres altında olmaması gerektiğini söylüyor:

"Dolayısıyla bir pul üzerine ne kadar sarsıntı verirsiniz ne kadar hassas davranmazsanız onun üzerine o kadar stres olacaktır. Bu stres neyi gösteriyor? Pul yüzeyindeki bükülmeye sebep oluyor. Bu bükülme de oluşturduğumuz mikroçip açısından istenmeyen bir durum. Dezavantaj bir durum. O yüzden maksimum hassasiyet ile davranmaya gayret ediyoruz."

Üretim aşaması 200 adımdan oluşuyor. Mikroskop altındaki kontroller her aşamada tekrarlanıyor. Üretimde hataya yer verilmiyor.

Mühendis Ahmet Kartal şöyle konuşuyor:

"Teknolojisi yaptığımız iş nano, nano işlem, mikro seviyelerinde çok küçük işlemler dar işlemler yapıyoruz. Çok maliyetli iş. O yüzden hassas bir iş. Herkesin emeği var. Tüm 70 milyonun emeği var. Daha doğrusu milli bir iş yapıyoruz. Hassas olmaya çalışıyoruz."

YİTAL milli devreleri üretiyor

Akıllı kimlik kartlarının bir kısmında yine YİTAL'in imzası bulunuyor. Türkiye'de üretilen ilk mikro işlemci yine bu laboratuvarından çıktı. Kaynak kodlardan yararlanılmadı. Askeri projelerde bu teknoloji daha da geliştirilerek kullanılacak.

Tüm Devre Tasarım Grubu Yöneticisi Yaman Özelçi, "Mikron teknolojisi, bu uzay Marsa giden yada F-16 larda da kullanılan teknoloji. Biz bu teknolojiye şu an erişmiş durumdayız ve şu an tamamen kendi hücre kütüphanemiz kendi tasarım akışımız kendi üretimimiz." dedi.

Yarı-iletken devre elemanlarının elektronik cihazlarındaki maliyeti yüzde 15'lerde. Ancak tüm dünyayı saran çip üretim sıkıntısı var. Ülkeler çok büyük miktarlarda yatırıma yöneldi. Üretim kapasitesinde Tayvan ilk sırada. Ardından Güney Kore geliyor. Hollanda ise çip üretiminde kullanılan teknolojide öne çıkıyor.

YİTAL çipe ihtiyaç duyanlar için de hazırlıklarını tamamladı.

3 bin 500 vafor kapasitelerini olduğunu anlatan YİTAL sorumlusu Çalışkan, şu şekilde konuştu:

"Bir vafor dediğimiz zaman bahsettiğimiz boyut bu yüz milimetrelilik silisyum vafor çipin tasarımına bağlı olarak bir vafor da kaç tane kırmık olduğu kaç tane çip olduğu çipin alanına bağlı. Bu burada görüldüğü gibi 200 adet de olabilir 1000 adet de olabilir. Dolayısıyla 3 bin 500 çarpı 200 de diyebiliriz 1000 de diyebiliriz."

Maliyet etkinlik açısından çok sınırlı ancak savunma sanayi açısından yüksek performans ve az miktar gerektirdiği için şuan laboratuvarımız savunma sanayi için hizmet verebilir. Faydalı fark yaratabilir durumdadır kapasite olarak.

Tasarım kiti geliştirdik. Eskiden kendimiz tasarlayıp kendimiz ürettiyorduk. Tam özel tekniği ile çalışıyorduk fakat Türkiye'deki tasarım merkezlerine bir proses tasarım kitimiz hazırlanmadığı için hizmet veremiyorduk. Artık bu yıl proses tasarım kitimiz hazır. İsteyen TÜBİTAK BİLGEM'e başvurup bizim proses tasarımı kitimize ulaşabilir kendi tasarımlarını yapar ve biz de üretilir."

Çip teknolojisi artık hayatımızın her alanında. Sağlıkta, ulaşımda ve haberleşmede. Özellikle elektrikli araçların hayatımıza girmesi ile ihtiyaç katlanarak artacak. Teknoloji geliştikçe de çipler daha fazla hayatımızda olacak.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Gözetim ve cari açık üzerine bir deneme:)

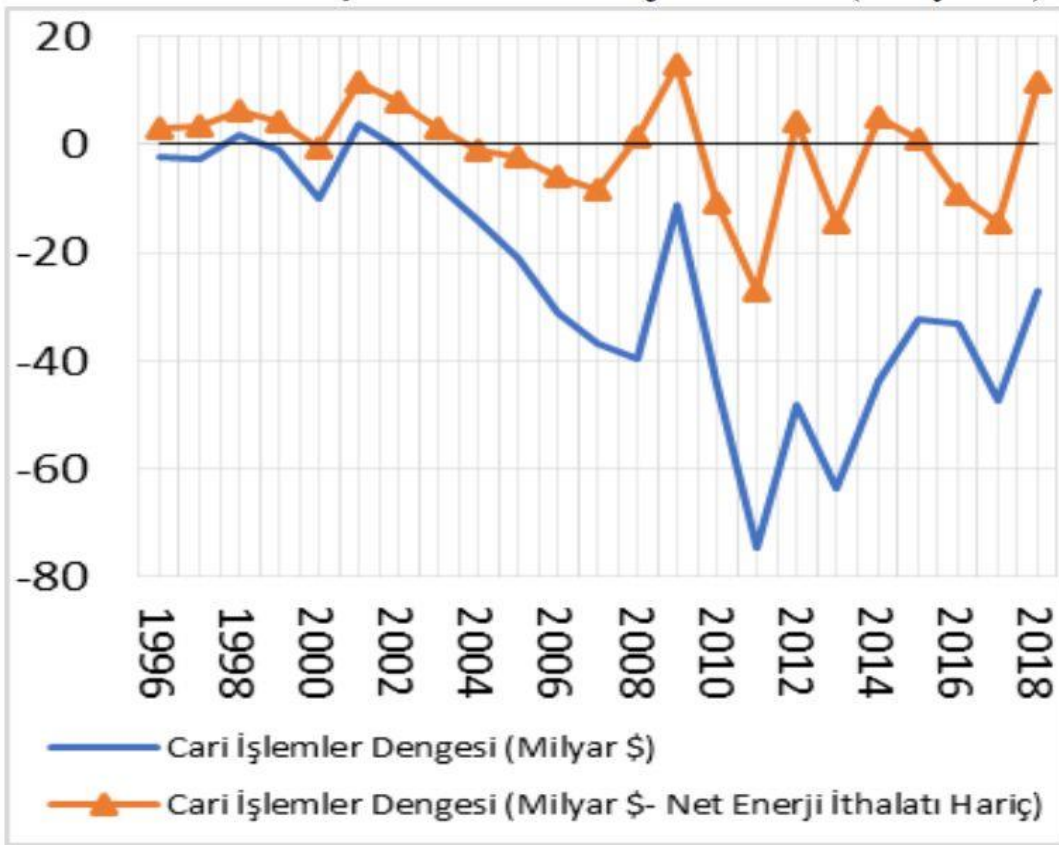
Aşağıdaki grafik H. Emre Yalçın ve Cihan Yalçın tarafından hazırlanan "Enerji Verimliliği, Yenilenebilir Enerji ve Cari İşlemler Dengesi" adlı TCMB raporundan alıntıdır. Görüldüğü üzere cari işlemler dengemiz ülke olarak "enerji ithalatı" nedeniyle "açık" vermektedir. Enerjiden kaynaklı ithalat çıkarıldığında ise kimi zaman fazla kimi zaman ise açık veren daha istikrarlı bir grafik elde ediyoruz. Bu aslında doğrudan şunu söylüyor: enerji ithalatımızı olabildiğince azaltmalıyız.

Burada tabi ki tüm yerli enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı önem arz etmekte. Ben özellikle güneş özelinde bir şeyler yazmak istedim çünkü bildiğimiz üzere ülkemizin güneş potansiyeli malzeme sıkıntısı olmasa tüm enerjimiz sağlayabilecek seviyelerde. Fakat güneşten enerji üreten modüllerin de üretilmesi gerekli ve hikaye burada başlıyor. Enerjimizi güneşten karşılamak için üreteceğimiz panellerin yerli olarak üretilmesi hem cari açığın engellenmesine katkıda bulunurken, hem de yerli sanayi ve teknolojinin gelişimine, istihdama fayda sağlıyor. Öte yandan, enerji ithalatından dolayı grafikte kendini çok net gösteren cari açığı engellemek için santral kurmalıyız ve bu nedenle panel ithal etmek de istiyoruz. Burada da yerli üretimi ve teknolojiyi desteklemek ve korumak için getirilen gözetim mekanizması ortaya çıkıyor ve sorgulama başlıyor; enerji ithalatı mı, panel ithalatı mı?

Enerji ithal ettiğimiz sürece cari açık devam edecek gibi görünüyor, panel ithalatı bunun çözümlerinden biri olabilir fakat yerli üreticiyi uluslararası devler karşısında korumasız bırakacağı için teknoloji ve sanayileşme bakımından zararları var. Fakat sınırlı kapasitede yerli üretime mahkum kalmak da enerji ithalatının önüne geçme konusunda ülkenin ekonomisine olan bütüncül faydaları engelliyor gibi. bu durum enerji üretimi için farklı yolların arayışına ve güneşin popülaritesini yitirmesine neden olabilir, güneşini kullanamayan, bol radyoaktifli bir ülkeye dönebiliriz.

Bu ikilem nasıl çözülür? Benim aklıma hep gelen "kotalı" gözetim uygulanması yapılabilir mi? FV modül fabrikalarının kapasiteleri ölçülüyor, hammadde girişleri sonrası belirlenen yıllık aktif kapasitenin öncelikli satılması ve bu süreçte gözetimin devam etmesi; sonrasında ise kota dolduğu için gözetimin kalkması üzerinden bir model geliştirilemez mi? Uygulamada bir çok detayın düşünülmesi gerekli tabi ki fakat böyle bir durumda hem yerli üretici desteklenmiş ve teşvik edilmiş olurken, hem de panel ihtiyacı hızla karışlanarak enerji ithalatının önüne geçmede büyük adım atılmış olmaz mı? Bu modelde yerli üreticiler de kapasitelerinin üzerine çıkmak ve pazarda büyük pay almak için rekabet ortamı sayesinde daha fazla yenilik ve çözümle kendilerini geliştirebileceklerdir.

Her türlü eleştiriye ve öneriye açığım, fikir jimnastiği yaptım biraz, hatalı-mantıksız görüşlerim olabilir, düzeltebiliriz.

ALMANYA VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI

ÜRETEEN VE ÜRETMEYEN İKİ EKONOMİ:

ALMANYA VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI

İki Ülkede “2023 yılı En Çok Kurumlar Vergisi Ödeyen 10 Şirket” sıralamasının ortaya koyduğu acı gerçek:

Almanya’da listede;

-Hiç banka yok

-Tümü üretici, 8’i teknoloji şirketi; hemen hemen tümü ürün, finansman veya hizmet ihracatçısı...

Türkiye’de;

-İlk 8’dekiler banka (Faiz ve rant gelirlerinin ekonomideki ezici üstünlüğünü anlatıyor)

-Liste 9’uncusu kamu şirketi,10’uncusu ise ithalat ve teknolojide Almanya’ya bağımlı...

ALMANYA,KURUMLAR VERGİSİNDE İLK 10

1. Volkswagen Group - Otomotiv
2. Mercedes-Benz Group - Otomotiv
3. Allianz SE - Sigorta
4. BMW AG - Otomotiv
5. Deutsche Telekom - Telekomünikasyon
6. Siemens AG - Endüstriyel Üretim
7. BASF SE - Kimya
8. Deutsche Post DHL Group - Lojistik
9. Munich Re - Sigorta (Reasürans)
10. RWE AG - Enerji

TÜRKİYE, KURUMLAR VERGİSİNDE İLK 10

1. Ziraat Bankası AŞ - Bankacılık
2. Garanti Bankası AŞ - Bankacılık
3. Akbank Türk AŞ - Bankacılık
4. Yapı ve Kredi Bankası AŞ - Bankacılık
5. QNB Finansbank AŞ - Bankacılık
6. Kuveyt Türk Katılım AŞ -Bankacılık
7. Türkiye İş Bankası AŞ - Bankacılık
8. Türkiye Vakıflar Bankası - Bankacılık
9. Mercedes-Benz Türk AŞ - Otomotiv
- 10.Türkiye Elektrik İletim AŞ - Enerji

GSYH İÇİNDE İMALAT SANAYİ PAYI

2023 de GSYH da imalat sanayinin payı %19.5 oldu.

Kişi başı geliri 25.000 \$'a çıkarmanın yolu bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde imalat sanayinin payı en az %30 olması lazım.

İmalat sanayinin payının tekrar %20'nin altına inmesi hayra alemet değil.

Ekonomiler üreterek büyür.

Gelişmekte olan bir ülke hizmet sektörü ile hedeflerini gerçekleştiremez.

Türkiye endüstriyel tarım sektöründe köylülükten, çiftçiliğe henüz geçemedi.

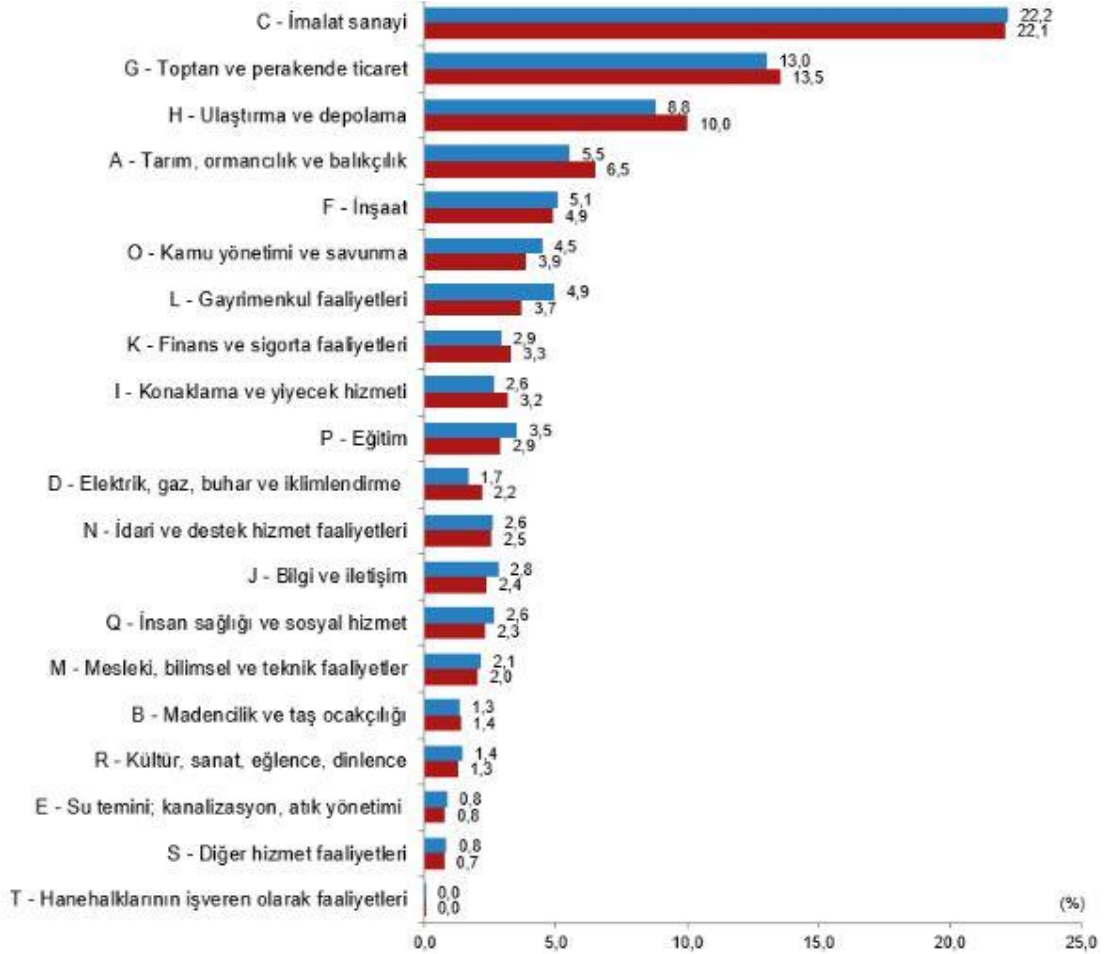
İmalat sanayi Türkiye'de gelişmeye mecburdur.

Türkiye katma değeri daha yüksek imalat sanayi ürünlerine yönelmek zorundadır.

GSYH içinde imalat sanayi payı:

1933: %17,0

2023: %19,5

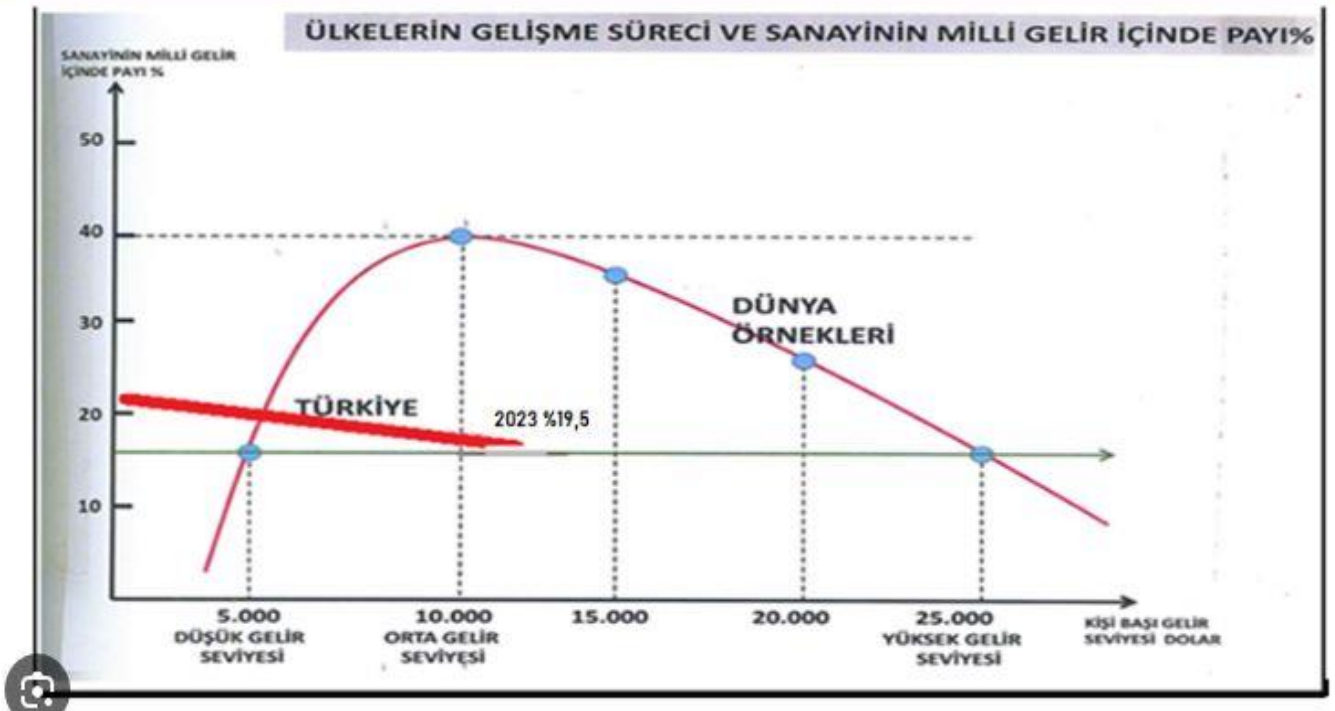
Bizim gibi gelişen ekonomilerde imalat sanayinin payı en az %28-30 arasında olmalı.

Kişi başı gelirimiz yüksek olsaydı bu bir sorun olmazdı.

Ülkemizin önce daha yüksek katma değer üretmesi gerekiyor.

İmalat sanayinin payı 2023 yılında tekrar düşüşe geçti.

İMALAT SANAYİNİN GSYH İÇİNDE KİŞİ BAŞI GELİRE GÖRE OLMASI GEREKEN PAYI (%)

OSMANLI VE CUMHURİYET

Osmanlı'da pek fabrika yokmuş doğrudur yoktu, olsaydı ne üretebilirdi bir bakalım: Traktör 1889 da icad edildi.1913 yılında ticari kazandı.Otomobil seri üretimi 1894, ilk buzdolabı fabrikası 1914, çamaşır makinesi 1908, elektrikli süpürge 1910, televizyon 1930.Peki dünyada 1930 yılında seri üretime başlayan televizyonla Cumhuriyet Türkiye'si ne zaman tanıştı ? Tam 38 yıl sonra 1968 senesinde haftada 3 gün yayınlandı.Dünyada ilk Denizaltısını 1719 yılında, dünyanın ilk arabalı vapuru olan Suhuleti 1871 yılında Osmanlı yaparken, Cumhuriyet döneminde ise ilk güzellik yarışmasını tertitledik 1929...

PEYNİR:İTHAL

İNEK:İTHAL

KOYUN:İTHAL

SİĞİR:İTHAL

BUĞDAY:İTHAL

NOHUT:İTHAL

PİRİNÇ:İTHAL

MERCİMEK:İTHAL

SAMAN:İTHAL

SOYA:İTHAL

YEM:İTHAL

SOĞAN:İTHAL

TOHUM:İTHAL

KARTUŞ:İTHAL

YAZICI:İTHAL

TELEFON:İTHAL

KALEM:İTHAL

SİLGİ:İTHAL

KALEMTIRAŞ:İTHAL

İNSAN:İTHAL

İKTİDAR:YERLİ VE MİLLİ

İSVEÇ'İN REFAHI:

Çok harcamasından değil,tutumluluk kültüründen...

İsveç refahını aşırı harcamaya değil,köklü bir tutumluluk kültürüne borçludur.

Mezuniyet,düğün gibi özel günler dışında dışarıda yemek neredeyse yoktur;evde yemek yemek ve taşımak alışkanlıktır.

Volvo gibi dev şirketlerin yöneticileri bile işe evden tost getirir.

İşe gelip diferken toplu taşıma veya bisiklet kullanmak yaygındır.

Evlerde yalnızca kullanılan odaların ışıkları açıktır;gereksiz enerji tüketimi önlenir.

Bir palto veya mont genellikle 10-12 yıl boyunca giyilir.

Ortalama bir İsveçlinin kıyafet dolabı,bir Türkünkiyle karşılaştırıldığında beşte bir büyüklüğündedir.

Cep telefonları yıllarca kullanılır,modaya göre sık sık değiştirilmez.

150-200 yıllık binalarda yaşamaya devam edilir;eski yapılar onarılarak değerlendirilir.

Çöpler ayrıştırılır ve geri dönüşüm yoluyla elektrik üretilir.

Evlerde temizlikçi çalıştırmak nadirdir;bulaşıklar çoğunlukla elde yıkanır.

Mobilyalar minimalist ve ortalama 20-25 yılda bir yenilenir.

Çocuklar genç yaşta çalışarak harçlıklarını kendileri çıkarır;erken yaşta sorumluluk eğitimi alırlar.

New York Post,İstanbul Havalimanını dünyanın en pahalı havalimanı seçti.

Bira 20 DOLAR

Muz 7 Dolar

Lazanya 28 dolar

Tavuklu Salata 20 dolar

Big Mac 25 Dolar

Ülkemizdeki vergi sistemi;

Yat:%0 ÖTV

Pırlanta:%0 ÖTV

Kitap:%18 vergi

Su:5 çeşit vergi

Elektrik:7 çeşit vergi

İnternet:7 çeşit vergi

ENFLASYON NE ZAMAN DÜŞER?

- Varken yemediğin zaman.
 - Nimeti alıp külfeti ötelediğin zaman.
 - Faiz sebep, enflasyon sonuç saplantısını terkettiğin zaman.
 - Ürettiğinden fazlasını tüketmediğin zaman.
 - Kazandığından fazlasını harcamadığın zaman.
 - Saldığın vergiyi toplayabildiğin zaman.
 - Kayıt dışını kayda alabildiğin zaman.
 - Devlet malı deniz, yemeyen domuz demediğin zaman.
 - Banknot matbaasında iki vardiyayı bıraktığın zaman.
 - Yandaşına, kaynak aktarmayı bıraktığın zaman.
 - Liyakati sadakate kurban etmediğin zaman.
 - Ekonomist olduğun iddiasını bırakıp değerli ekonomistlerle çalıştığın zaman.
 - Ata, kata, yata bütçeyi akıtmadığın zaman.
 - Öğrencilere beslenme çantası yerine Diyanet Holding'e ödenek aktarmadığın zaman.
 - Kızılay'a bağışları; eş dost akrabalara, tarikatlere aktarmadığın zaman.
 - Makam araçlarından, cam binalardan, israftan tövbe ettiğin zaman.
 - KAMUFLASYON'dan vazgeçtiğin zaman.
- ZADEleri ZEDElemedikçe enflasyonu çözemez, hayat pahalılığıyla baş edemezsin.

Özet:

İhracat rakamları, milli gelir, ülkelerarası karşılaştırmalar, güncel istatistikler.

Olası Kaynaklar:

- TÜİK raporları
- IMF ve Dünya Bankası veri tabanları
- **APA Örnekleri:**
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2024). *Dış Ticaret İstatistikleri*.
- World Bank. (2023). *World development indicators*.

Bu çalışmada yer alan bilgiler; çeşitli kitaplar, akademik makaleler, internet siteleri, blog yazıları, sosyal medya içerikleri ve basılı/görsel medya kaynaklarından derlenmiştir.

Şeref Oğuz, Tomorrow, Erkan Ayan, Özcan Üçkardeşler, Prof. Dr Ulvi Saran, Girişimci Kafası gibi yazarlardan da alıntı yapılmıştır